

PISUSSANUT ILITSERSUUT

IMARISAA

AALLARTILINNGINNISSINNI 3

AAQQISSUUSSAANEQ PERIUSISSIARLU 4

MISSINGERSUUTIT ANINGAASALLU 7

ANINGAASALIISARTUT / PEQATIGISAT 10

NUNAP KATTUFFIA 12

KAJUMISSUTSIMINNIK SULIALLIT 13

PISUP INGERLANNEQARNERA 14

SILLIMANIARNERLU 16

PISOQARFIK 17

ANGALLASSINEQ 22

NERISAQARTITSINEQ 24

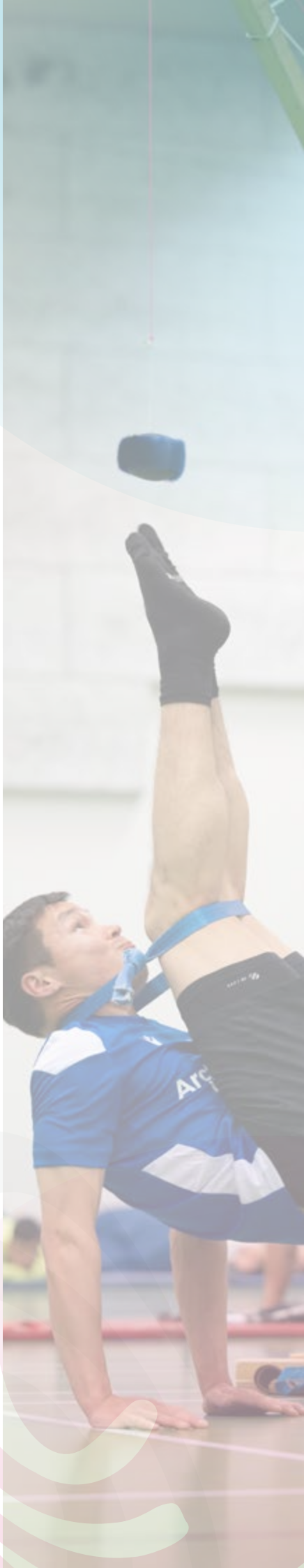
UNNUISITSINERIT 26

USSASSAARINEQ 28

PISUSSAMIK ATTAVEQATIGIINNEQ 30

TV TUSAGASSIUTILLU 33

NALILIINEQ 39

AALLARTILINNGINNISSINNI

- **Pisussaq sumi ingerlanniarneqarpa?**
- **Pisussaq kissaatinut pisariaqartitanullu naleqquppa?**
- **Attaveqatigiikkuminartumiippa/ornikkuminassava?**
- **Missingersuutit oqimaaqatigiiaarpat?**
- **Pisussap ingerlassinnaanngortinnera**
- **Iluatitsilluassagaanni suut iluatsissappat?**
- **Suut pitsaaqutaappat/periarfissaappat tassani?**
- **Suut ajoqutaappat/ulorianartortaappat tassani?**

Kalaallit Nunaanni timersornermi nuna tamakkerlugu ingerlatsiniarlusi isumassarsigussi, taava eqqartugassat misissugassallu tunngaviusut pingasuupput (3) pisussaq takorluugaq piviusorsiortuunersoq naliliiffigilertinnagu.
Pingasut pingaaruteqartut tassaapput: **aaqqissuussaaneq, sumiiffissaq, missingersuutillu.**

Aaqqissuussaaneq
Pisussamik eqqarsaateqaqqaarnissinni aaqqissuussaasutut ilusissaa aalajangiutereertariaqanngilarsi. Pingaaruteqartuuvorli ingammik kattuffiup/timersoqatigiiffiup ingerlatserusuttup sulisoqarluartussaasup piviusunngortinneqarnissaanut takorluuisoqalereernissaa pisussap qanoq kikkunnillu iluatsittumik suliarineqarsinnaanissaata isummersuiffigereersimanissaa eqqarsaatigalugu.
Periuserineqarsinnaasut arlallit – suleqatigineqartussallu – ilanngussuunneqarsinnaapput, aaqqissuussinissap ilusaa inuttalersorneqaleraangat, imminnullu ataqatigiisinneqarsinnaallutik, soorlu:

- **Kattuffeqarfimmi atorfilinnik**
- **Ataqatigiissaarisumik**
- **Timersoqatigiiffik (-fiit)**
- **Kajumissutsiminnik ikiuuttunik ataasiakkaanik (pingaarutilittut inissisimasut)**
- **Kajumissutsiminnik attaveqatigiiffiit**
- **Kommune**

Suleqataasut tamarmik nukittuffeqarlutillu sanngiiffeqartarput, pineqartorlu aallaavigineqartariaqassaaq, aaqqissuusseriaatsimik sorlermik atuisoqarnissaanik aalajangissagaanni.

Pisoq katersuuffiusoq
Annertuumik pisoqartitsiniaraanni alloriarnerit siulliit ilagisussaavaat katersuuffissamik sumiiffissamillu pitsaanerpaamik nassaarnissaq. Tamatumalu GIF kommunellu peqatigalugit eqqartorneqarlunilu aalajangiiffigineqartariaqarpoq. Timersornermut atortussanut avatangiisissanullu tunngatilugu misissuiffigisariaqassavarsi pisumi katersuuffiusussat arlallit timersornerup tungaatigut, nunami nunanilu tamalaani teknikkitigut piumasaqaatit eqqortinneqarsinnaanersut.

Missingersuutit
Naggataatigut pingaaruteqarluinnartutut naliliiffigisariaqarpasi pisussatut takorluukkassi piviusorsiortunik naapertuuttumik missingersuusiorneqarsimanersoq. Aallaqqaammut sukumiisumik suut tamaasa inississimasariaqanngilasi, pisussamili pingaarnerpaat – tassalu missingersuutit – aalajangiiffigineqareersimasussaapput. Erseqqissarluartariaqarpoq, pisussamut missingersuutit suliarilluakkat pigilissagussigit taava pisussaq eqqarsaatigilluarsimasariaqarassiuk! Missingersuusiugassat annertunerpaartarisussaavaat, sumiiffissaq, unnuiffissat, nerisaqarneq isumassorneqarnerlu, angallassinissaq, kajumissutsiminnik ikiuuttussat, ussassaarinissaq il.il. neqeroorutinik aalajangersimasunik tunngaveqartariaqarmata, piviusorsiortumillu paasissutissat soorlu qassit peqataanissaannut tunngasut, peqataanissamut akiliutissat il.il. eqqoqqissaartariaqarmata.
Timersoqatigiit Kattuffiat missingersuusiornernut misilittagaqarluarpoq missingersuusiornissamullu assersuutissanik arlalinnik peqarluni, suliarilluakkamik piviusorsiortumillu missingersuusiornissamut atorneqarsinnaalluartunik.

AAQQISSUUSSAANEQ PERIUSISSIARLU

AAQQISSUUSSAANEQ

- Pisussamut suliassaq qanoq aaqqissorniarpisiuk?
- Kina tamakkiisumik isiginnittuuva?
- Suleqatigiiffiit sorliit pisariaqartinneqarpat?
- Pisussami suleqatiginnittussallu pitsaanerpaamik suleqatigiinnissarsi qanoq qulakkeerneqassava?
- Kina isumaqatigiissusiussava qanorlu?

Aaqqissuussap ilusaa

Pisussamik aaqqissuusseriaatsit arlaqaqaat apeqqutaaginnartarpoq suleqataasussat ikiuuttussaasut pigineqarnersut. Periarfissat ilaagaat aaqqissuussanut iluatsilluarsimasunut periuseq atorneqartarsimasoq tassaammat aaqqissuussap titartarneqarnissaa, immikkoortiterilluni allattuilluni, kikkut qanoq suliassaqarnersut aaqqiisussaanersut aammalu suliassanut assigiinngitsunut kina akisussaasuussanersoq inissititersimagaanni. (immikkoortortaakkamik). Aaqqissuussap titartarneqarnerata akisussaasut iliusissanut pilersaarusiornissaannut skemaliornissaannullu atorneqarsinnaasarami, pisussamullu peqataasussat tamarmik suliassaminnut, piariigaqarnissaminnut killissarititaasunik assigisaannillu ilisimannereerniassammata. Il.il.

Aqutsisoqatigiit

Pisussami aalajangiussami pingaaruteqartumi tamakkiinerusumillu naliliissagaanni aqutsisoqatigiit aalajangiisussaapput, soorlu missingersuutit najoqqutassaasut, aammalu suliniutigisassat immikkoortiterneqarnerini pingaarnersiuinissatigut.

Suleqatigisat

Soqutigisaqaqatigiit suleqatigineqartartut sapinngisamik siusinnerpaamik suleqatigilersigit. Suleqatigisat ingerlanniakkap qanoq ingerlanneqarnissaanut isummanik saqqummiussinissaannut inissaqartissigit, pisussamullu sunniuteqataanissaannut periarfissaqartissigit. Suleqatigisassat peqataanerulersinnissaat anguniarlugu qaaqquneqarsinnaapput sapinngisamik siusinnerpaamik ilisimatitseqatigiinnermut/killiffissiornermut peqataaqqunerisigut.

Atsioqatigiinnerit suleqatigiinnissamullu isumaqatigiissutit

Pisiffigisat inissaqartitsisussat il.il. isumaqatigiissusiorfigineqarneri tamarmik allakkatigut atsioqatigineqassapput, isumaqatigiissullu sukumiisumik misissorneqartussaavoq, pisussami suulluunniit pisinnaasut sillimaffigereerniarlugit, isumaqatigiissutillu ataasiakkaat paatsoorneqarsinnaajunnaarsillugit allanneqartariaqarput. Arlalitsigut suleqatigisassat akiliillunilu kiffartuussisuussaasut oqaasiinnakkut sivisuumik eqqartueqatigiiffigineqareersimasarput, pisussarli pitinnagu piffissaagallartillugu allattorneqarsimasumik atsioqatigiissutaasumillu isumaqatigiissusiornissaq isumagineqassaaq, paatsoortoqarnanilu qulartoqannginniassammat.

Periusissiaq

- Qanoq tulleriiaarilluni inissititerisoqassava?
- Qaqugu? Aammalu qanoq?
- Ilisimasanik qanoq avitseqatigiissaagut?
- Ajortoqarsinnaaneranut sillimaffiginninnissarput qanoq isikkoqarpa?

Iliusissatut pilersaarutit

Iliusissatut pilersaarut pisariitsumik Excel atorlugu allattuiffigineqarsinnaalluarpoq makkunannga:

1) Suliassat suuneri
2) Suliarineqarnissaannut akisussaasoq
3) Piareersimanissaanut killissarititaasoq

Iliusissatut pilersaarut sulinermi atugassatut isigineqartussaavoq, nutartertuarlugulu allanngortinneqartuartussaasoq. Aallaqqaammut suliassat annertususSaapput. Pisussalli qanilliartornerani, assigiinngiiaartut amerlanerulertussaassapput, soorlu unnuisarfinni (hotel) paasissutissiisarfilersuinissaq, ininik agguaanissaq il.il. Suliassat aningaasartaqartut tamarmik missingersuutinut naapertuunnersut ataavartumik malinnaaffigineqartussaapput! Suliassat assigiinngiiaartut assersuusiorfigineqassapput, pisumut tunngatillugu aaqqitassaasutut.

Sioqqullugu

- Atortussat avatangiisillu misissuiffigalugit, unnuisarfiit, assartuinissat il.il.
- Ilisimasanik/nalunaarsukkanillu katersilluni aaqqissuussanik allaneersunik/inuttassaasinnaasunik.
- Missingersuusiortoqassaaq
- Pisussami ataatsimoorussamik anguniagaq
- Unammiffissaq, unnuisarfiit, angallassisartut isumaqatigiissusiorfigalugit
- Qaaqqusissutiliorluni (nutaarsiassat naatsuaqqat)
- Kajumissutsimik ikiuuttussanik pissarsiorneq
- Tapiisussanut qinnuteqarnerit
- Aningaasaliisussarsineq
- Takoqqusaarusiorneq
- Isissutissanik tuniniaaneq
- Naleleeriaaseqarnissamut pilersaarusiorneq
- Assartuinermut pilersaarutit
- Nerisaqartitsinissamut pilersaarutit
- Piareersaaneq atortussallu misissoqqissaarlugit (nipi, qulliit, usassaarutit nivinngartorneri il.il.
- Teknikkip piareersarneqarnera (mobil'it, IT, kopi maskinat il.il.)
- Inersuup pinnersarnissaa
- Nalliuttorsiutiginninnissamut misiliinerit il.il.

Ingerlanneqarnerani
• Ingerlanneqarpoq, ingerlanneqarpoq, ingerlanneqarpoq...

Kingorna
- Iluarsaassineq (tammaviutsussanik tuniniakkat sinnerinik assigisaanillu kina isumaginnittuussava?)
- Atukkat/attartukkat atortinneqarsimasut, matuersaatit assigisaasalu utertinnissaat il.il.
- Naatsorsuutit inaarneqarneri (akiligassat akilerlugit, aningaasaliisut aningaasaliissutaasa naatsorsorneri il.il.)
- Naliliilluni nalunaarusiorneq (ilutsinni/avataaneersullu)
- Aqutsisoqatigiinni naatsorsuutinik saqqummiussineq, suleqatigisanuttaaq, aningaasaliisunuttaaq, aningaasaateqarfinnut, pisortanullu aningaasaliisunut,
- Kajumissutsiminnik sulisunut, suleqatigisimasanut, aningaasaliisimasunullu allakkatigut qujassuteqarneq.

Sillimaffissatigut naliliineq
Aaqqissuussami sillimaffigisassanik naliliineq pisussap pitsaasumik periusissornermut ilaalluinnaqqissaartuuvoq.

Sillimaffigisassanik naliliinermi nalilersorneqartussaapput sillimassutaasussanik aalajangiisoqarsimanersoq (pilersaarut B) aalajangersimasutiguinnaq. Pisumut immikkoortut sillimaffigisassat tassaasinnaapput:
- Ullormi aalajangersimasumi pisussaanera
- Kateriffissami aalajangersimasumi pisussaanera
- Pitsaalluinnartuunissaa
- Akunnattoorfeqanngitsumik ingerlalluassaaq
- Missingersuutit aalajangiunneqartut malillugit ingerlanneqassaaq – aammalu – pisinnaasoq sunannguaq tamaat sillimmasersimassanngilarsi.

Sunali ajutoorutaasinnaanersoq naliliiffigisariaqarparsi allamillu sillimmataasumik pilersaarusiorsimassaasi, soorlu annertuunut annikitsunulluunniit makkuusinnaasunut:
- Kioskimi tunisanik, isissutissanik tunisinerniit aningaasanik nuussineq il.il.
- Timersortarfimmi atortunik tillittoqarnera
- Pititsiffiussaq ullormi neriorsuutaasumi piareersimanngeriataarsinnaava (allamiiffiusinnaasumik sillimmateqarneq?)
- IT-mi atortut ajutoorneri
- Innaallagiaarunneq/qamittoorneq
- Inuit pingaarutillit napparsimalerneri suliniummilluunniit tunuarneri
- Isissutissank tunisisoqarpallaannginneq
- Angalanissamik pilersaarutit allannguuteqarnerat

MISSINGERSUUTIT ANINGAASALLU

- Qaqugu qanorlu missingersuusiussaagut?
- Aningaasatigut ingerlalluarnissaq pisup siorna, ingerlanneqarnerani, kingornalu qanoq angussavarput?
- Akiliisinnaassuseqarneq qanoq qulakkeeqqassavarput: akiligassat ataavartumik akilernissaannut akissaqartuarluta?
- Pititsinissaq qanoq naatsorsuusiorfigissavarput?
- Ajutoornernut assingusunullu sillimmasissaagut?

Pititsinissami missingersuutit aqutsinermut toqqammaviulluinnartarput! Pisussamik piareersaaguit, soorunalimi timersorneq eqqumaffigineqartussaavoq, aningaasaqarnerali aamma torersumik ingerlanneqartussaavoq.

Missingersuusiorneq
Aallaqqaataaniit piviusorsiortunik missingersuusiornissassinnut piffissaqarluaritsi – Pisussap isumassarsiffigineraninngaaniit siulliullugu tassa isumagisassarsi. Pisunik aaqqissuussinermut misilittagalinnik ujartuigitsi, neqeroortitsigitsi atuiffissassinnik missingersuutinilu akit assigiinngitsut nalunaarsorsigit.

Isertitassaasinnaasut aningaasartuutissallu qassiunissaat missingersorsiuk, pilersaarusiornerani pisussallu ingerlanneqarnerani aningaasartuutissanik naatsorsuusiorlusi. Missingersuutit immikkoortitersigit, suliat taakkununngalu attuumassuteqartut allat immikkut kisitsisilersorlugit.
Aningaasat allatat nalaanni akia isertitsissutissaaluunniit nalilersorsigit – (Ingerlalluassappat kisitsisissai, ajussappallu kisitsisissai) (best/worst case). Missingersuutit 5 – 10 procentiinik immikkoortitsigitsi aningaasartuutissanut takkuteriataartunut atugassanik sillimmateqarlusi.

Eqqumaffigissavarsi pititsinerit arlallit amigartooruteqarnerinut assigiinngitsut sisamat missingersuusiorneqarneri patsisaakkajummata:
- Aningaasaliisussanik ilimasuuteqarpallaarnerit
- Isertussanik ilisimasuuteqarpallaarnerit
- Unnuiffissat angallassisusallu aningaasartuutiginissaasa akikinaarpallaarneqarsimaneri
- IT-mi atortut akikippallaartillugit naatsorsuusiorneqarsimaneri

Naatsorsuiffimmi missingersuusiornikkut, pisariitsumik tamakkiisumik takunnissinnaanngortussaavutit immikkoortitsikkanilu missingersuutit allanngortiterlugit pingaarnertut missingersuutit nalimmarsarsinnaavatit. Pititsinissamut tunngatillugu missingersuutini makkua ilaakkajupput:

Isertitassat
- Pisortat tapiineri, aningaasaateqarfiit il.il. (soorlu kommunep aningaasaliinera, Timersoqatigiit Kattuffiatalu tapiissutai il.il.)
- Peqataanermut akiliutit (soorlu aallartinnissamut akiliut)
- Unnuisarfillu akiligassatut isumaqatigiissut
- Isissutissanit isertitat/VIP-tut tunisat
- Aningaasaliissuteqartuneersut
- Takoqqusaarutiniit iluanaarutit, immiaaraarniarnermi, kioskimilu tunisanit il.il.

Aningaasartuutit
- Nunani tamalaani kattuffimmut akiligassat (fee)
- Akissarsiassat/aningaasat pissarsiassat
- Sillimmatit
- Sulisut (akissarsiat, sulinnginnerini matussutissat, ingerlanneqarneranut angallassinerillu ataatsimiiffinnut, ataatsimiiffinniillu il.il.)

- Kajumissutsiminnik sulisut (atisassaat, isumagineqarnissaat, ikiuuttut fiistertinneri il.il.)
- Angallassineq (bus/VIP-bil'it mittarfimmut/-miillu, unnuisarfiit/unammiffissaq, hotel/inersuaq, persuarfiorpalaartumik nereqatigiinneq il.il.)
- Unnuinerit (peqataasut, kajumissutsiminnik ikiuuttut, VIP'it il.il)
- Nerisitsineq (peqataasut, VIP'it, tusagassiutilerisut, kajumissutsiminnik sulisut il.il.)
- Inersuup attartornera, ataatsimiittarfiit il.il.)
- Bane'lersuineq, nateq, il.il.
- Unamminermi atortussat (arsanik sillimmatissanik pisiniarneq il.il.)
- Sukasaammik kapitissimasoqarsoralugu misissuineq
- Ikiueqqaarneq/nakorsaq il.il.
- Unammiffissap aaqqissuunnera (Aaqqissuullugu, pinnersarlugu, allagartarsualersorlugu il.il)
- Allagartalersuineq
- Attartuilluni (perusuersartarfiit ilallugit, højtalerit oqaluffissat, skærmersuaq, kopimaskinat il.il.)
- Allaffissortussat (oqarasuaat, pappiaqqat, kopi'rineq, nassiussinerit il.il.)
- Ataatsimiinnerit
- Ataasiartakkanik assigiinngitsunik pisineq
- Sillimaniarneq/assersuineq + nakkutilliisut
- Nakkutilliinermut najoqqutassanik allagartaaraliorneq
- IT/attaveqatigiissutit (PC attartorlugit, mobil'it, oqarasuaatit il.il. internetsikkut attaveqarnissaq qulakkeerlugu il.il.)
- Tusagassiutinut attaveqarfissamik pilersitsilluni
- Ussassaarineq
- Ilusilersuilluni isikkussaq/grafiskimik ilisarnaasiaq
- Ingerlaasissatut pilersaarutit, plakatit, allagartarsuillu naqitertillugit il.il.
- Ussassaarilluni saqqummiussinerit
- Pisussaq sioqqullugu/saniatigut pisussat
- Isiginnaartunut kiffartuussineq
- Persuarsiortitsineq, takutitsineq il.il.
- Nerersuartitsineq/Ilassinninneq
- TV-kut takutitassiorneq
- Tusagassiortunut suliaqarnerit allat (agguaatassat, katersortitsineq il.il.)
- Aningaasartuutit naatsorsuutiginngisat (Aningaasartuutissatut missingersuutit 5-10 procentiinik)

Missingersuutit nakkutigiuarneri

Suliap ingerlalluarnissaa aningaasanillu aqutsilluarnissaq qulakkeerniarlugu missingersuutit ataavartumik malinnaatinneqartariaqarput. Aningaasanik atuiffissat ataasiakkaat tamaasa aaqqinneqartariaqartassapput, apeqqutit imaluunniit neqeroorutaasut aalajangersimasut tigunerisa tamaasa nalimmassaaffiginissaat. Pisussaq naammassineqarpat taava pisumut aningaasartuutit suliarineqartariaqarput. Kukkunersiuisumik avataaneersumik ikiorteqarneq naatsorsuusiornermut iluaqutaassaqaaq, missingersuutit annertussusaat piginnaatitsissutit il.il. naliliiffigissagaanni.

Sillimalluni aqutsineq

Naak pisussap aaqqissornissaa kisiat isigissallugu pilerinaraluartoq, taamaattoq pisussamut aqutsisut assigiinngitsunut qulinut sillimaffiginnittariaqarput ajortoqaqinammat. Taamaattumik siusissukkut pisussanut pingaaruteqartut suunersut aningaasatigullu sillimassutaasussat suunersut eqqumaffigineqareertariaqarput. Sillimaffissaagajupput:

- Timersornikkut politikkikkullu anguniakkat piviusunngorsinnaanngillat
- Missingersuutit piviusunut naapertuutinngillat
- Isumaqatigiissusiorfigineqartut matussutissaqanngillat
- Aallutassat pingaaruteqartut piviusunngortinneqarsinnaanngillat
- Ajutoortoqarpoq imaluunniit immikkut pisoqarluni

- Suliap inernera peqataasut tusaamaneqarnerinut ajoqutaavoq
- Suliniut naammattunik sillimmaserneqarsimanngilaq
- Suliniummut aqutsisoq sivisuumik napparsimalerpoq

Sillimaffigisassat suunersut misissoqqissaarnerisigut pisussamut aqutsisut naliliiffigisinnaavat, sillimaffissat suut iliuuseqarfigineqassanersut.

Sillimmasiinerit
Sillimaffigisassat misissoqqissaarneqarnerinut ilanngullugit pisussamut aaqqissuisuusut iserfigilluartariaqassavaat qanoq sillimmasiisoqarsinnaassanersoq. Arlalitsigummi aaqqissuussisuusut arlaliusarmata kina sunut akisussaasuussanersoq isumaqatigiissuteqarfigissallugu pingaaruteqartorujussuuvoq.

Inatsisitigut piumasaqaataasumik sulinermi ajoqusernernut sillimmaserneq
Sulinerup nalaani ajoqusernernut inatsit malillugu (Arbejdsskadesikringsloven) sulisitsisut tamarmik immikkut sulinerup nalaani ajoqusernissamut sillimmasersimanissaminut pisussaaffeqarput, sulisumut sullissisutut inissisimalluni suliaqartoqartitsisoqassatillugu.

Timersoqatigiit Kattuffiat kattuffiit ilaasortaasut timersoqatigiiffiillu tamaasa sinnerlugit tamanut atuuttumik sulinerup nalaani ajoqusertoqarnissaanut sillimmateqareerpoq. Sillimmallu atuuttarpoq timersoqatigiiffimmi kattuffiusoq timersuutinik aaqqissuisuutillugu, kattuffillu inummut ajoqusertumut sulisitsisuusutut inissisimasarpoq, assersuutigalugu pisortatigoortumik peqataatitaasoq, dommeri, nakkutilliisoq allalluunniit ikiortaasoq akissarsialik akissarsiaqanngitsorluunniit "atorfeqarpoq" pisussamut tunngatillugu suliassamik isumaginnittuugami. Maluginiarneqassaarlu sillimmat aatsaat atuuttarmat Timersoqatigiiffiup ataani Kattuffiusoq timersornikkut aaqqissuussamut aaqqissuisuuppat.

Sinneqartoorutinik atuinissaq
Aaqqissuussinermiit iluanaarutaasut tamarmik suliniutinut sunniuteqarluartunut allatigulluunniit amerlasuunut iluaqutaasussanut atorneqartussaapput, soorlu kajumissutsimik timersornerup silarsuaani suliaqarnermut.

Akileraarut
• Akileraarnermut tunngatillugu arlaannik eqqumaffiginnittussaavugut? Aningaasanik aqutsinermi qitiulluinnartumik iliuuseqarfigineqartussaapput akileraarnermut tunngasortai. Tamakkununngami tunngatillugu arlalinnik aalajangersagaqarpassuaqarpoq aaqqissuisuusut eqqumaffigisassaannik. Timersoqatigiit Kattuffiata ataani kattuffinnut akileraarutissanut tunngasut taassumalu ataani timersoqatigiiffinnut attuumassuteqartoqartillugu peqatigiiffiit akileraartitaaneq ajorput, inuussutissarsiornertigut aningaasat isertitaasut tamanut iluaqutaasumik atorneqarsimatillugit. Imaappoq inuussutissarsiutinik isertitat siunertaq malillugu atorneqarpata taava iluanaarutaasut akileraarutigineqarneq ajorput.

Akissarsititsinerit, aningaasaliiffiginninnerit, ajunngitsorsiassat il.il.
Timersuutitigut unamminernut atatillugu aningaasaliisoqartillugu pingaaruteqartorujussuuvoq aningaasaliissutaasut tigusisumit akileraarutitaqassanersut paasiniarluarsimassallugit, A-skat'imut akiliutaasussat suliffeqarnermullu tunngatillugu akiligassat tigoreerneqassanersut imaluunniit aningaasat isertitatut B-tut akileraassutaassanersut akileraarutitaqassannginnersulluunniit paasiniareerneqartussaavoq.

Akileraarutinut tunngatillugu sukumiinerusumik paasisaqarniarussi taava ilitsersuutit "Timersoqatigiiffiit akileraartarnerinut tunngasut" Timersoqatigiit Kattuffiata nittartagaanni www.gif.gl -mi nassaarineqarsinnaapput. Akileraartarnermullu Pisortaqarfiup nittartagaani aamma paasissutissanik pissarsisoqarsinnaavoq uani www.aka.gl

ANINGAASALIISARTUT / PEQATIGISAT

- Kia aningaasaliisartunik suliaqarnissaq isumagissavaa?
- Suliffeqarfiit sorliit suleqatigigunisigut iluanaarutigissagaluarpaat (pisoqartitsinermi) aningaasarsiorunik?
- Pisoqartitsinissatsinnuttunngatillugukikkutaningaasarsiutiginninnissamutpisinnaatitaaffeqarpat?

Tusagassiuteqarnerup tungaatigut neriartorneq ilutigalugu tikeraartitsisuuneq aammalu aningaasaliisussarsiornerit peqataaffigissallugit suliffeqarfinnut nalinginnaasumik takoqqusaarusiortitsinerminngarnik pingaaruteqarnerugaluttuinnarput, tassa suliffeqarfiup ilisarnaataasa takoqqusaarnissaaninngarnik pingaaruteqarnerulerami. Imaanngikkaluarpoq suliffeqarfiit erseqqarissumik takussaanissaat aningaasaliinikkut pingaaruteqarunnaartoq, Eqqarsaatigilluarnissaali pingaaruteqarsinnaaqaaq ilissi pisoqartitsinissinni suliffeqarfiit sullitaminnut tunngatillugu pisussaq atorluarsinnaaneraat.

Qanoq tapertalersorsinnaanerlusiuk eqqarsaatigisiuk. Suliffeqarfiimmi ullut tamarluinnaasa aningaasaliissuteqaqqullugit suleqataaqqullugillu saaffigineqartarmata. Taakkunannga sanilliullusi immissinnut pimoorutissaasi, eqqarsaatiginneqqullugit saaffigitinnagit, ilissi eqqarsaatigisiuk sooq suliffeqarfiup ilisserpiaq pititsinissarsilu toqqassaneraat.
Ilissi toqqarunisi taava sutigut ilissinnit pissarsissappat, pititsinersi taakkua suliffeqarfiannut sutigut iluaqutaasussaava? Pisussanik pilersaarusiortartut aningaasaliisussat aningaasaliineri piviusunngorsinnaasuninngarnik annertunerujussuarmik isumalluutiginnillutik missingersuusiortaramikku.
Siusissukkut aningaasaliisussanik/suleqatigisinnaasanik pissarsereeritsi, suleqatigiinnersi tamassinnut iluaqutaaniassammat.
Ileqquuleraluttuinnartorliuna allagartarsualiortarnerminngarnik/tujuuluilluunniit ilisarnaatilersorneranninngarnik tigussaasumik iliuuseqarnerit attaveqatigiilluarnerillu atorneqarneruleraluttuinnarnerat. Imaanngilaq suliassaq oqinnerulersoq, kisiannili nutaanik ileqquusullu atornagit eqqarsaatigisariaqassavarsi qanoq neqerooruteqarsinnaanerlusi.

Tikeraartitsisuuneq aallartitsilernerlu
Aningaasaliisussamut/suleqatigisassamut pisussaq saqqummiukkaanni suliffeqarfiup pisussaq sutigut periarfissaqarfigilissaneraa erseqqissassallugu pingaaruteqarpoq. Pitsaanerpaajussaarlu ima suleqatigiilluartoqartigisinnaappat allaat suliffeqarfik pisussamut aningaasaleeqataasinnaanngussalluni, peqatigiillunilu ima suleqatigiilluartoqartigisinnaanissaa allaat anguneqarsinnaavoq illugiilluni pissarseqatigiittoqarsinnaasussanngorlugu makkulu eqqarsaatigisinnaavasi:

- Pisussap, suliffeqarfiup isiginnaartullu akornganni tulluuttumik attaveqatigiittoqarsinnaanerluni. Imaassinnaavoq aningaasaliisoq ingerlatassat ilaannik isumaginnittuusinnaasoq imaluunniit pisussamut tunngatillugu sullississussisinnaalluni taamaasilluni pisussaq suli naleqarnerulersillugu?
- Aningaasaliisusssaq ornittagassamik nappaasinnaanerluni atortussanillu/tunisassianilluunniit unammiffimmi/isaariami tunioraalluni il.il.?
- Aningaasaliisoq sungiusaasumik/unammisussanik naapitsisinnaava, assersuutigalugulu sullitanut/sulisunut saqqummiussisoqartillugu, ullumikkut nunatta unammisartuisa sungiusaasuata/timersortartup periuserisassaannut tunngasunik saqqummiussisoqartillugu?
- Unamminerit aaqqissuunneqartut akornganni akissarsititassamik toqqaanerit imaluunniit ukioq manna timersorluarnerpaaq akissarsitinneqarsinnaanerluni (tusagassiutit peqatigalugit?)
- VIP-inut isissutissat suleqataasunut, sullitanut imaluunniit unammisitsinerni atugassatut, aningaasaliisorlu isissutissanik eqqugassaqartitsilluni unammisitsisinnaavoq.

Takussaaneq/erseqqarissuuneq
Allatiguttaaq sumiiffinni assigiinngitsuni erseqqarissuutitsinissamut periarfissaqarpisi, soorlu:

- Unammiffimmi, arsaattarfimmi aammalumi unammisut atortuini ilisarnaasiinikkut
- Unammisut atisaanni imaluunniit saniatigut atisaasigut ilisarnaasiinikkut

- Akissarsiassanik tunniussinermi akissarsisussalluunniit qaqiffissaanni ilisarnaasiinikkut
- Pititsinermi bil'ini/bussini atugassani ilisarnaasiinikkut
- Allakkat puussaanni, qaaqqusissutini, nalunaarummi/nutaarsiassat allattuiffianni il.il.
- Apersuiffissat tunulequtaanni tusagassiutileriffimmi, apersuisarfimmi il.il.
- Nittartakkami (allagartaliiffimmi imaluunniit aningaasaliisunut linkimi)
- Ilisarnaat imaluunniit naqitassani takoqqusaarutini, soorlu plakatini, biilimi, ullup ingerlaasissaata allassimaffianni, atuagassiani ilisarnaatiminik ikkussinermikkut.

Eqqartorneqarneq

Tuniniaanermi sakkorineqarsinnaavoq suliffeqarfiup eqqartorneqarnissaa qulakkeerniarsinnaagassiuk, soorlu:

- Tusagassiutinut nalunaarutini, unamminerit allattorsimaffianni, qaaqqusissutini, nittartakkami il.il.
- Pisoqarnerani højtalerikkut oqaatigineqartarnikkut
- Pisussap atiani allassimanissaq

Akit aalajangiunneqarneri

- Aningaasaliisussat qanoq aningasaliissutissaat qanoq aalajangiunneqassappat?
- Tunisassiaq ataasiakkaarlugu qanoq naleqarpa?
- Aningaasaliissutinut suli aningaasaliisoqarnerussava?

Assersuutigalugu anguniassavarsi:

• Pisussaqartitsinermi aningaasartuutini akiligassaqarpa "in-kind aningaasaliissutit", tassani aningaasaliissutaapput eqqugassanik tunisinerinnaq aningaasanik tunisinani? Assersuutigalugu unnuisarfinni unnuinernut, nerisaqartitsinernut imaluunniit imermik imigassaqartitsinermi.
Tunniussinnaasassinnik annerusumik neriorsuissanngilasi.

Aningaasaliisussanut isumaqatigiissut

Aningaasaliisinnaasorisassinnik attaveqarussi taava tuniniaassutigisassasi piareersimariissavasi, pititsinissassinnik nassuiaassutaasunik piareersimatitaqarlusi. Nalunaarsuutit/paasissutissat amerlanerpaat atorneqarsinnaasut piareereersigit, soorlu timersuummut tunngasut, isiginnaartunut tunngasut (inuiaqatigiinni ilisimanninnermi nassuiaatit, soqutigisat il.il.), pisussaq (tusagassiutilerisut qassit/kajumissutsiminnik suleqataasut/peqataasut/unnuinerit, isiginnaartussat amerlassusissaat il.il.). Isumaqatigiissutip minnerpaamik imarisussaavai:

- Isumaqatigiissuteqarfiusoq (CVR nr. eqqaamallugu)
- Piffissaq isumaqatigiissuteqarfiusoq
- Taamaatitsinissamut tunngasut
- Pisussaaffiit/iliusissat
- Akiliinissamut atugassaritaasut (naafferartumik akiliisarnissat ilanngullugit).
- Tatigeqatigiinneq
- Atsioqatigiinneq

NUNAP KATTUFFIA

(Nunap Kattuffianik ataavartumik suleqateqarnissaq qanoq aaqqiivigissavarput?)

Timersuutit tamarluinnaqqissaamik aaqqissugaapput aqunneqarlutillu nunap kattuffigisaanik, taassumami akisussaaffigai najoqqutassat aammalumi timersornerup ineriartortinneqarnissaa. Erseqqissaqqissaassagaanni isumaqarpoq pisussaq nunami kattuffiup pigigaa – pisussaq nunami illoqarfimmi sumiluunniit ingerlanneqaraluarpalluunniit.

Aaqqissuisutut taamaattumik ilisimaarisariaqarpoq pisussaq "attartuinnagaasoq", nunamilu kattuffiusup pisussami aalajangersakkat atuuttussat aalajangigassarai.

Nunap tamakkerlugu kattuffiup najukkami aaqqissuisuusoq assigiinngitsutigut kiffaanngussuseqartissinnaavaa pisup ingerlanneqarnerata nalaani, taannalu isumaqatigiissut aqqutigalugu aqunneqartussaavoq. Tamatigut nunami kattuffiusup piareersarneq marinnaaffigisarpaa pisussaq kissaataasut malillugit ingerlanneqarsinnaaniassammat.

Ataani nassuiaatigineqarpoq isumaqatigiissuteqarfigeriaasiusoq nunamilu kattuffimmik ataavartumik suleqateqarnissamut tunngasut.

Pisumut isumaqatigiissut

Isumaqatigiissut sakkussaavoq, nunami kattuffiup atortagaa pisussanik ingerlatsisoqassatillugu pitsaassutsit atorneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaat anguniarlugu suliaasoq. Isumaqatigiissut malillugu nunami kattuffiup aaqqissuussani/pisuni malinneqartussat aalajangersakkat pilersaarusiorniartumut tunniuttussaavai, aaqqissuisuusullu taakkua malissallugit pisussaaffeqarput.

Illoqarfik unammiffiulluni tikeraartitsisuussaq toqqarneqareerpat, taava nunami kattuffiusup isumaqatiginninniartoqarnissaanut isumaqatigiissummillu atsiortoqarnissaanut iliuuseqartuussaavoq. Tassanilu isumaqatigiissut sukumiisumik misissorneqartariaqarpoq paasiniarlugu unammisoqarnerata ingerlanneqarnerani atugassarititaasut tamakkiisumik qulakkeerneqarnersut, illoqarfiummi tikeraartitsisuusup matumani isumagisassani suunersut akuerisariaqarmagit. Isumaqatigiissummilu aalajangiunneqarsimasut makkununnga tunngasut maluginialaassavasi:

- Aningaasarsiornissamut pisinnaatitaaffiit, soorlu aningaasaliisussat
- Nunani tamalaani kattuffimmut aningaasaliissutissat
- Akiliinissamut killissarititaasut
- Timersortartunut akiliutissatut piumasaqaatit
- Angalanermi/najugaqarnermi/isumagineqarnermilu pisortat sinniisaasa, kattuffiup sinniisuisa, dommerillu aningaasartuutaannik utertiffigineqarnissaat il.il.
- Sillimmasiinerit
- Isissutissat aammalu VIP-inut tapiissutit, nunani tamalaani kattuffimmut

Qaqutigut, pisussamut isumaqatigiissuteqartoqarsimasoqanngitsillugu najoqqutassaqanngitsillugulu, taava aaqqissuisunut innersuussutaavoq nunani tamalaani kattuffimmut oqaloqatiginnittoqaqqullugu. Taamaasilluni siusissukkut pisussamut tunngatillugu suut naatsorsuutigineqarsinnaanersut inissinneqareersimaniassammata.

KAJUMISSUTSIMINNIK SULIALLIT

- Kajumissutsiminnik ikiuuttussat qanoq ittut atorfissaqartippagut?
- Kajumissutsiminnik suliniartut qanoq pissarsiaralugillu kajumilertinneqarsinnaappat?
- Ataatsiakkaarlugit imaluunniit eqimattakkaarlugit pissarsiarissavagut?
- Kajumissutsiminnik ikiuuttartut nalunaarsorneqarnerat qanoq suliarissavarput?

Kajumissutsiminnik sulisussat suliassamut qanoq isiginninnerat pingaaruteqartorujussuuvoq tikittunit aaqqissuussap qanoq misigineqarnissaanut. Taamaattumik kajumissutsiminnik suliaqartussat eqqortut pissarsiarinissaat pingaaruteqartorujussuuvoq, iluamillu pillugit, nuannersumillu misigisaqartillugit tullissaanik ikiuuteqqikkusunnerussammata.
Pilersaarusiorluarneqarlunilu taanna imminermi suliarujussuusarpoq!

Pissarsiorneq

- Kina kajumissutsiminik sulisarpa aamma sooq?
- Kajumissutsiminnik sulisussat qanoq ittut atorfissaqartippagut, kattuffimmilu allatseqarfik qanoq ikiuussinnaatigissava?
- Suliassap nassuiarneqarnerani suut suliarineqartussatut allanneqassappat?
- Sumi qanorlu kajumissutsiminnik ikiuuttussat pissarsiarineqassappat?

Erseqqissaatigineqarluinnartariaqarpoq sapinngisamik minnerpaamillu inummik ataatsimik kajumissutsiminnik ikiuuttunut akisussaasussamik pissarsinissaq pingaaruteqartorujussuummat, tassami pilersaarusiorneraniit ingerlanneqarnera tamaat akisussaaffigisussaammagit.

Kajumisutsiminnik sulisut ulapilaarusunnerusarput suliassaaleqinerminngarnik. Eqqaamagisiullu ullormi tassani napparsimasoqariataarsinnaammat sillimasussanik peqartuartariaqarassi.
Suliassat oqimaatsut timimut artornarsinnaasut/kivitassat, matumi nakkutilliisuunissaq il.il. annerusumik ilinniarsimanngikkaluarluni isumagineqarsinnaasarput, ilitsersuussilluarnissarsili pisariaqarpoq.

Qulakkeeqqassavarsi kattuffimmi oqartussaasut qanoq tulleriiaartumik inissisimanersut ilisimassammassuk, akisinnaanngisaminnik/qanoq iliornissaminnik nalulissagaluarunik kina aperissanerlugu ilisimaniassammassuk.

PISUP INGERLANNEQARNERA SILLIMANIARNERLU

- Timersortartorpalaartumik ingerlatsinerup kukkuneqanngitsumik ingerlanneqarnissaa qanoq qulakkiissavarput?
- Unamminerit inerneri qanoq paasissutissiissutigissavagut?
- Unamminerit ingerlanneqarnissaat qanoq IT-lersorneqartigissappat?
- Tikeraartutta isiginnaartuttalu isumagilluarneqarnissaat qanoq qulakkiissavarput?
- Ammaanersiorneq, akissarsititsineq naggataarnersiornerlu qanoq ingerlatissavagut?
- Nipilersuutit oqaluttullu qanoq atussavagut?
- Sukassaatinik atuisoqarnersoq paasiniarlugu qanoq misissuineq ingerlatissavarput?

Pisussap ingerlanneqarnerani kattuffik sakkortuumik piumaffiginniffigineqartarpoq tatineqarluniluunniit. Ingerlaasissalli siusissukkut aalajangersaaffigereeraanni periusissallu misiligareersimagaanni pisup nalaani sulinermi atugassaritaasut pitsaasunngortinneqarsinnaasarput.

Timersornerup ingerlanneqarnera
Pisumiit pisumut assigiinngiiaartarpoq, pisoqarfiusumi aaqqissuisuusut unamminerit ingerlanneqarnerinut akisussaasuutinneqartarneri. Pisut ilaanni nunani tamalaani kattuffik timersuutit ingerlanneqarnerinut akisussaasuusarpoq. Pisulli ilaanni najukkami aaqqissuisuusoq akisussaasuusarluni.

Kingulleq atuuppat taava innersuunneqarsinnaavoq, nunami kattuffimmiit nunanilu tamalaani kattuffimmiit atuisoqassasoq, timersuutip ingerlanneqarnerata nalaani. Aaqqissuisutummi inooqataaffigisinnaanngilarput ukiuni arlalinni piareersakkap timersornerup tungaatigut unamminerit naammaginanngitsumik ingerlanneqassagaluarpata.

Taamaattumik innersuussutigaarput aaqqissuisuusut kalaallit nunaanni nunanilu tamalaani kattuffinnit siunnersorneqarnissaminnik saaffiginnissuteqartassasut, timersornertaa kukkuneqanngitsumik ingerlanneqarsinnaaniassammat. Timersuummut aalajangersimasumut tunngatillugu unamminernut ajugaanniunnernullu ingerlaatsit aalajangersimaqqinnaartarmata – dommerilersornerininngaaniit, makitsinernut, aggersaanernut aammalu teknikki aqqutigalugu ataatsimiinnerit il.il. pineqaraangata.

Siunnersuutigineqarsinnaavoq siusissukkut ataqatigiissaarisoqassasoq timersuutip ingerlanneqarnissaanut akisussaasuusut pisussamillu ingerlatserusuttuusut akornganni. Tassami persuarsiorpalaartortai, saniatigut pisussat allallu timersuutit unammissutaasut ingerlannerinut tunngatillugu ataqatigiissaarneqartariaqarmata. Qanimummi suleqatigiittoqartillugu, timersornermut akisussaasut pisussamut siunnersuutissaqarluarsinnaasarmata – tamakkiinngikkaluartumik. Pisussap ingerlanneqarnissaanut inernerit angusaasut paasissutissiissutigisarnissaat qitiutinneqarluinnartarput.

Unamminerimmi aatsaat pisimasarput unamminerit inerneri peqataasunut, isiginnartunut, tusagassiortunut il.il. saqqummiunneqareeraangata. Unammiffimmi suliassaq aallartinneqaraangat paasissutissiissutigineqartarput inernerit qanoq inissisimanersut isiginnaartut takkussuunneranniilli. Paasissutissanik nivinngaavit erseqqarissumut tikikkuminartumullu inississimanissaa isumagiuk, skærmersuakkut, app'kut, nittartakkakkut allatigullunniit paasissutissiissutigisigit angusat killiffii, isiginnaartut siusissukkut angusaasimasut ullormullu pisussat suunersut paasipallanniassammassuk. Isiginnaariat ima "pisarissersorpata" allaat pititsinitsinnut alakkaallutik taava tamakkiisumik paasissutissiiffigisussaavagut. Ingammik eqqarsaatigigisiuk qanoq isumatuumik paasissutissiissanerlusi, timersuummut pineqartumut ilisimasaqanngitsut allaat ilisimasaqalertissallusigit. Timersuutip ingerlanerani ataavartumik angusat pillugit isiginnaartunut nalunaarutiginnittoqartartussaavoq. Oqaluttoqarneratigut imaluunniit skærmersuakkut tamanna pisinnaavoq. Skærmersuit tamanit takuneqarsinnaasussaapput eqqaanilu pitsaasumik qaammaqqusersuisoqartussaalluni takuneqarnissaat ajornanngitsumik ingerlanneqarsinnaalersillugit. Kingullertut taaneqartoq arlalitsigut eqqarsaatigineqarpallaartanngilaq.

Pisup ingerlanneqarnera sillimaniarnerlu

• Oqaluttuusut inuppassuarnut paasissutissiinissaminnut pikkorissuseqartussaapput.

Timersuummik ilisimannittuinnaat paasisinnaasaannik paasissutisseeriaaseqartoqannginnissaa pingaaruteqarliunnartuuvoq, ingerlanneqarnerali inernerillu kikkunnut tamanut pisariitsumik apuunneqartariaqarput – aammalu isiginnaarfimmi inuit nuannersumik misigisaqarnissaannut tunniusseqataasussaalluni. Eqqarsaatigineqartariaqarpoq tuluttut paasissutissiinerit imaluunnit qanoq annertutigisumik tuluttut paasissutissiisoqassanersoq. Aliikkusersuisartoq timersornernilu oqaluttuusartut ataatsimoortillugit iluatsilluartakkajuppoq.

Tusagassiuutitigut angusat paasissutissiiffiginissaat pingaaruteqartaqaaq. Taamaattumik sukkasuumik piaartumillu tusagassiuutinut nalunaaruteqarnissamut ingerlaaseqarnissaq pisariaqarpoq, taakkuami suliamik piareereersimanissaannut killeqartinneqartarmata.

Inernerit siammasissumik paasissutissiissutiginissaat nutaarsiassiiffiginissaallu naatsorsuutigineqartariikkajuppoq. Attaveqaatit toqqaannartumik ingerlatsisartut atorneqarnissaat pisariaqartarpoq unammineruLlu naanissaanut piffissaq qanoq sivisutiginersoq paasineqarsinnaasariaqarluni, attaveqaatinut assigiinngitsunut ilaatinneqarsinnaaniassammata. Tamanna teknikkikkut ajornartorsiortitsissutaasinnaavoq, taamaattumik ajornartorsiutip qanoq aaqqiiffigineqarsinnaanera siusissukkut eqqumaffigineqartussaavoq. Nuna tamakkerlugu/nunat tamalaat kattuuffiinit siunnersorneqartoqarsinnaavoq pisussanillu aaqqissuisartunit allaninngaaniit siunnersortinneqartoqarsinnaasarpoq.

IT-mut atortut attaveqaatillu

Pititsinerup nalaani IT annertoorujussuarmik sunniuteqartarpoq. Computeriusinnaapput, attaveqaatit ledningitaqanngitsut, mobiilit, smartphonet, skærmit il.il. Aaqqissuussisartunut arlalinnut tamakkua pissarsiarinissaat, ingelannissaat aserfallatsaaliornissaallu suliarujussuusinnaasarpoq. IT-nik inuussutissarsiuteqartunit aaqqissuisut siunnersorneqarniarnissaat innersuunnarpoq, taamatut annertuunik aaqqissuussinernik misilittagaqareersunik. Eqqumaffigineqassappullu IT-mi atortoqarnissamut piumasaqaataasut suunersut, taakkualu atortussat unammiffiusussami pigineqareernersut, qaqugukkut atorneqarsinnaanersut, qanorlu piginnaaneqartigineri paasilluarneqareertariaqarpoq. Ingammik nunat tamalaat akornganni pisussamut tunngatillugu timersortartut tusagassiutillu wi-fi'mut attaveqarnissaat piumasaqaataavoq. Taassuma pilersinnissaa akisusinnaasarpoq, unammiffiusussaq peqariinngippat.

Tikeraartitsisuulluarneq

Pisussap piareersarnerani isiginnaartussat amerlanerpaat unammiffissamut takkussuunnissaat tamakkiisumik aqqutissiortussaavarsi. Pisussamut aaqqissuisuusunut tamanna pisussaaffiliineruvoq, takkussuuttut ajunnginnerpaamik misigisaqarnissaasa qulakkeerneqarnissaat. Oqaaserlu pingaarnerpaaq tassaavoq sullissilluarneq! Isiginnaartussat pisussaqarfimmut takkunneraninngaanniit

inussiarnisaartumik sullissillunik naapinneqartariaqarput. Biilit unittarfianni nakkutilliisuminngaaniit, ilitsersuisunut atisaajartarfinni sulisunit tamanillumi tamanna eqqumaffigineqartussaammat. Misigisassaq unammiffimmut iseraanni aallartinneq ajorpoq, biililli unittarfianiilli aallartittarpoq, isissutissanik pisiniartut utaqqisut akornganni, qaatiguumik tunniussisarfimmi, issiaffissamik naassaarniarnermi inginnissap tungaanut isiginnaariartoq sullilluarneqartussaammat.

Persuarsiornerit

Pititsinerni amerlanerpaani persuarsiorpalaartumik ingerlatsinerit pisariaqartarput, soorlu akissarsiassanik tunniussinerni, ammaanersiornermi naggataarnersiornermiluunniit. Persuarsiornerit piareersarussigit pingaaruteqarluinnartuuvoq timersornerit ingerlannerini piffissaliussaq eqqorlugu ingerlatsinissarsi. Pisussamut isumaqatigiissusiornerup atsiorneqarnissaani ingerlaasissallu misissoqqaarnerani qaqugukkut, sumi, qanorlu ammaanersiortoqartarnissaa, naggataarnersiortoqartarnissaa akissarsiassanillu tunniussisoqartarnissaat misissorluarneqartariaqarpoq.
Taakkununnga malitassamik peqanngippat, taava nammineerlusi minutsimiit minutsimut qanoq pisoqarnissaa kinalu taamaattoqarnissaanut akisussaasuunersoq najoqqutassioqqinnaassavarsi. TVkut aallakaatitsinissamut pisussap ataqatigiissaarneqarnissaa aamma pingaaruteqaqaaq.
Aaqqissuisoq kinaluunniit apeqqutinik makkuninnga imminut aperisariaqarpoq: Timersornermi ingerlatat persuarsiornerni peqataasullu peqatigiillutik aallussinnaasaannik ilaartorsinnaavagut? Eqqarsaatigisariaqarparsi isiginnaartut qanoq aliikkusersorneqarsinnaassanersut. Naatsumik torrattumillu, takisuumik pikkunaatsumiunngitsoq!!

Assersuutigalugu sekundtialunnguani saqqummiussinerilluunniit nunamit peqataasumit/peqataasumilluunniit pikkunaassinnaasarpoq peqataasut amerlagaangata. Oqalugiarnerit takisuut pinaveersaartissigit (sivisunerpaamik 4-5 minutsiussapput), tulleriiaaginnavittullu amerlatinnagit, nutserneqarnissaannullu piffissaq atugassaq aamma eqqaamaneqartariaqarmat.

Ajugaasunut akissarsititsinerit

Ajusaasut medaljes'saat aaqqissuisut tamatigut suliassaraat. Ingerlaannarnissaa toqqissisimaffigiinnarneqarsinnaanngilaq. Akissarsiassanimmi agguaanerit piareersarneqarlutillu misiligarneqartartussaapput!

Ataani allassimasut ilisimaqqinnaartariaqarput:

- Pisinnaatitaaffittut piumasaqaataasunik piumasaqaateqartoqarpa?
- Kina qaqugulu tunniussissava?
- Tusaamasanik agguaassisoqarsinnaavugut/-serusuppugut?
- Suna tunniunneqartussaava?
- Tunniussinerit tulleriiaarneqarneri
- Oqalugiarnerit
- Medaljet, taakkualu ilioraaffissaat, naasut, akissarsisussat qaqiffissaat il.il. kia isumagisussaavai?
- Erinarsuut nunap ilisarnaatigisaa: Nunat peqataasut erfalasuisa erinarsuutaasalu eqqortut piginissaat qulakkeersiuk. Nalinginnaasumik peqataatitsisut piumaffigineqartarput nunaminni erinarsuutiminnik nassiusseqqullugit. (linkilerlugu) Nipaa inersuarmi atorneqarnissaminut pitsaassuseqarnersoq nipilersuutinullu atugassanut tulluunnersoq misissorsiuk.
- Nunatta ilisarnaataa erinarsortartumik erinarsortikkusupparput/erinarsortissinnaavarput? Pisussamut tulluunnissaa qulakkeersiuk "nalinginnaasuutinnagu" nuannersumimmi silaannaqartitsisariaqarmat alianannggitsumik.
- Nunat erfalasui: Qanoq pissarsiarissavisigit?
- Erfalasut angissusaat eqqumaffigisigit, ingammik erfalasut sumiiffinnit assigiinngitsuniit pissarsiarisussaagussigit. Amuneqartoq ilaminik mikinerussappat kusanarnavianngimmat.

Aaqqissuussat allat

Pititsinerit allat ataatsimoorfiusut (nerisitsinerit, ilassinninnerit, fiistit il.il.) pisup iluatsilluartumik mi-

sigisaqarfiginissaanut pingaaruteqartorujussuupput. Tikilluaqqusilluni ilassinneqatigiinnikkut inuit imminnut ilisarisimalersinnaammata, naggataarnersiorneq nerersuarnerluunniit nuannersumik naggataarutaasussaalluni.

Kommunet ilassinninnernut, nereqatigiinnernut kommunep allaffianiluunniit pisussanut aaqqissueqataarusuttarput. Katerisimaartitsinernilu qaatiguut inissiffissaat, nerisassat, aliikkusersuinerillu eqqarsaatigineqartariaqarput.

Nipilersuutit
Aaqqissuisut pisoqartitsinerni nipilersuutit atoraangamikkit, soorlu tunuliaqutitut imaluunniit persuarsiornerni taava piginnittussaatitaanermut inatsit malillugu KODAmut akiliisoqartussaavoq. Pisoq KODAmi nalunaarsorneqassaaq, tamatuma kingorna akiliutissaq (KODAp) naatsorsortarmagu.

Sukassaatitunnginngissaq
Sukassaatitortoqarsimanersoq misissorneqartussaavoq nunani tamalaani kattuffimmiit imaluunniit pisussamik aaqqissuisuninngaaniit ingerlanneqartumik. Taamaattumik siusissukkut nunani tamalaani kattuffik attavigissavarsi ingerlaasiusartut pititsinissannilu akisussaaffiit suunersut paasilluarniarlugit.

Sukassaatinik atuisoqarsimannginneranik misissuinermi piumasaqaataasut malitassat ilisimalluinnartussaavasi, missingersuutinilu akissaqartinnissaa qulakkeertussaavarsi. Pisussaq sioqqutingaatsiarlugu Anti Doping Danmarkimut (ADD) misissuutissanik inniminniissaasi, nalinginnaasumillu qaammatit arfinilinniit aqqaneq-marluk sioqqullugit inniminnigassaapput.

Aamma taamatut piffissaq sioqqunneqartussaavoq akunnerni 24ni misissueqqissaartoqassatillugu – qanoq misissuisoqartigissanersoq apeqqutaalluni. Kingusissukkut inniminniisoqartillugu immikkut aningaasaleeqqittoqartarpoq, misissuisoqarnissaa iluatsissinnaassappat. Aaqqissuisut imaluunniit nunat tamalaat akornganni kattuffiup misissuinerit akilertarpai, ADDmut akiliissutaasussat. Akit atuuttut paasiniaaffigineruniarlugit ADD attavigisiuk.

SILLIMANIARNEQ

- Pititsinissamut sillimaniarnermut tunngatillugu akisussaasumik toqqaasoqarpa?
- Pisussaq pillugu najukkami oqartussaasut attavigineqarpat?
- Akunnissinni tamakkiisumillu sillimaniarnermut tunngatillugu pilersaaruteqarpisi?
- Unammisunut, isiginnaartunut, ikiortaasunut il.il. ikiueqqaarnissamut qanoq sillimaniartoqartussaava?

Sillimaniarnikkut suliniuteqarnikkut peqataasut, isiginnaartut allallu ajutoornissaraluat pinngitsoortittussaavaat. Aammali pilersaarusiornissinni nalilersussavarsi qanoq iliuuseqaqqinnissaq pisariaqartinneqassanersoq.

Misilittagaqarluartumik sillimaniarnermut akisussaasussamik toqqaassaasi. Pisussamummi tunngatillugu sillimaniarnikkut pitsaasumik aaqqiissuteqarsimanissarsi pingaaruteqarmat. Taamaatttumik sillimaniarnermut akisussaasussamik misilittagalimmik toqqaassasusi innersuussutigissavarput taannalu allanik suliassatoqartussaanngiivippoq.

Pisortanut attaveqarneq
Najukkassinni akisussaasuusut attavigissavasi, soorlu politiit, qatserisartut, ikiueqqaartartut il.il. qulakkeerniarlugu sillimaniarnermut piumasaqaataasut piviusunnngortinneqarsinnaanissaasa naammassinissaat. Timersornermi atugassat, tippit/nateq, ikuallajasullu ikuallassinnaanissaannut sillimaffiginnissutinik aaqqiissaasi aammalu inuit/isiginnaartut qassit inersuarmiissinnaatitaanersut paasiniarlugu. Aamma aqqutinik assersuisoqarsinnaanissamut, bussit aqqutaasa allanngortinnissaannut, aqquserngit matunissaannullu akuersissuteqarnissaq isumagissavarsi.

Ikiueqqaarnissaq
Sillimaniarnissamut ilaalluinnarpoq inuit ikiueqqaarsinnaasut. Nakorsamik, ambulancenik, ikiueqqaartartunik isumaqatigiissuteqareerpisi, akunnissinnilu kikkut suna akisussaaffigineraat erseqissarnikuuvisiuk? Pisussanik aaqqissuisut ilaasa misiginikuuvaat ambulancenik ikiueqqaarsinnaasunillu peqataatitsinissaq akisungaatsiartuusoq.

Innuttaasunut paasissiutissiinissarsi eqqaamassavarsi, assersuutigalugu pititsinissi kingunerisaanik aqquserngit matuneqassappata, assersorneqarsimasussaassappata imaluunniit bussit ingerlaarnerminnik allannguisussaassappata il.il.

Ajortoqartillugu attaveqatigiinnissamut pilersaarut
Sillimaniarnikkut ajortoqassagaluarpat qanoq attaveqariaaseqassanerlusi eqqarsaatigisiuk, Pisunut ataasiakkaanut tunngatillugu iliuuseqarnissamut immikkut ilisimasaqarnissaq pisariaqarmat.

PISOQARFIK

- Pisussaq sumi ingerlanneqassava?
- Pisussaq qaqugu ingerlanneqassava?

Sumiiffissamik/timersortarfimmik toqqaaneq
Pisoq naleqarnerpaanngortarpoq najugaqarfimmut atassuteqarluaraangami! Taamaattumik sorpassuit apeqqutaapput sumi pisoqartitsiniarnissassinnik toqqaanialerussi.

Allakkatigut isumaqatigiinneq
Timersornernikkut pisussaqartillugu sumiiffik qitiulluinnartuuvoq. Minnerunngitsumillu pisussamut missingersuutini sillimaniarneq aningaasarpassuarnik naleqarsinnaasarmat, pisoqartitsivissallu piareersarneqarnerani naatsorsuutiginngisamik aningaasartornanngitsoorneq ajorpoq. Taamaattumik ilissi aaqqissuussisutut pititsiffissami/sumiiffissami pisinnaatitsisuusullu akunnissinni allakkatigut isumaqatigiissuteqarnissarsi pingaaruteqaqaaq.

Isumaqatigiissuteqarnerup qulakkeertussaavaa illuatungeriit isumaqatigiissutigisimassammassuk atortunut assiginngitsunut kikkut akisussaasuunissaat, taamaasilluni sumiiffimmi pisussaq aporfeqanngitsumik ingerlanneqarsinnaaniassammat kikkullu aningaasartuutinut akiliissanersut atsioqatigiissutigineqareerneqarsimasussaavoq. Tamakkua saniasigut paasinarsisissavarsi piffissap qanoq ilinerani sumiiffimmut atuisuunissassi qulakkeerneqarsimanissaa. Eqqaamassavarsimi pisussaq pitinnagu piareersarlusi aaqqissuisussaagassi kingornalu atortunik piiaalluni aaqqissuisussaallusi. Qanoq ilinerani ammasarfissat pisariaqartinnerlusigit inuttaqartarnissaalu kiisalu sulisunut kikkut akissarsititsisuussanersut inissereersimassavarsi.

Timersorluni atortut
- Timersorluni atortunut teknikkikkut suut piumasaqaataappat?
- Atortussat tamaasa pigaagut? Timersornermut atortussat suussanerinik piumasaqaatit nunani tamalaani kattuffimmi/pisinnaatitaaffeqartitsisumi nassuiarneqarsimasarput.

Bane
Pititsinissami qitiusumik pineqartoq tassaavoq baneq, tassa timersorfissaq, tassani aaqqissimasassat arlaliupput, soorlu:
- Immikkut ittumik atugassamik nateq qallerneqartussaava. Taamaattoqassappat – taava qaqugu nateq qallerneqarsinnaassava kiallu isumagissavaa? Unamminerit aallartitsinnagit natip qallerneqarnerminiik uninngaqqaarnissaa aamma eqqarsaatigineqartussaavoq.
- Unammiffiit aammalu kissasserfiit qassit pisariaqartinneqarpat?
- Nateq/qalliutaasoq ajunnginnersoq misissorneqarpa nuna tamakkerlugu nunallu tamalaat pitsaassutsimut piumasaqaataannut naapertuuppa, sillimaniarnertigut/ikuallattoornissamut aammalu TV-miit kissaatigineqartunut aningaasaliisunullu tunngatillugu il.il.
- Natermi ussassaarutinik nippussuisoqassava – taamaaliornissamut allequtaasoq qulakkeeqqava?

Sillimaniarnermut killissaritaasoq, allagartalersukkat, isiginnartullu inissaat sumiinnersut sukumiisumik nammineq suliarisiuk. Taamaasilluni isiginnaartut issiaffigisinnaasaat paasisaqarfigisinnaaniassagassiuk, isissutissat tuniniarneqarnissaannut ataqatigiissaarneqartumik.
Atortut atisalersortarfiillu

Timersornerup tungaatigut pititsisoqarsinnaanngilaq unammissutit pisariaqartitaasut piginngikkaanni, soorlu mål-it, arsat, netsit il.il. Atortut tamaviisa aaqqiiffigereerpisigit? Atortullu ajoqusissagaluarpata sillimmatissanik pigaasigit? Unammiffissat, sungiusarfissat kissasserfissallu pissarsiaralugit, piareersarlugit pitsanngorsaaffigisigit, soorlu tavlet qanoq angusaqarnernut allattuiffiit, dommerit issiavissaat, dommerit nerrivissaat, imermut puussat/imerfiit il.il.

Timersornikkut pititsinissami atisaajartarfiit pingaaruteqartunut ilaapput. Unammisut, dommerit, taavalu pisortanit peqataasut tamarmik immikkut atisaajartarfeqassappat? Timersuummi pineqartumi/aaqqissuussiffigisami atisaajartarfitsigut ileqquusut suunersut paasiniarsiuk. Misissuiffigisariaqarparsilu unammisut, dommerit pisortatigoortumillu peqataatitat atisaminnik atisaajartarfimmiititsisinnaanersut allamiluunniit inissiisinnaanersut.

Pisoqartitsinermut atortut allat
- Atortut suut unammiffiusumi pilersinneqartariaqarpat, timersornermut tunngasut saniasigut?
- Nunani peqataasut erfalasui tamaasa pigaasigit?
- Sumi qanorlu allagartalersuisoqassava?
- Pisoqartitsivissaq qanoq isikkoqarpa?

Timersornermi atortut saniasigut aamma allanik atortussanik pilersitsisoqartussaavoq. Inersuarmi pititsiffissami, aammali allani, pisumut peqataasut pisussaq sioqqullugu aqqusaagassaanni, pisup nalaani aammalumi pisup kingorna aqqusaagassaanni. Paasissutissanik ilisimavik/saaffiginnittarfik pilersinneqassava unnuisarfimmi/unammiffissami/mittarfimmi (tikiffissami)? Qanoq ammatitsisoqartigissanersoq inuttassaqarnissaalu naliliiffigisiuk.

Pisumut allatseqarfik
Tassani sorpassuit ingerlanneqartarput soorlu allatsinnerit, peqataasunut ilisimatitsissutit il.il. Assigiinngitsunut tunngasut katersuunnerisigut taava sumiiffimmi atortut sipaarfigineqartarput aammalu inuit amerlasuut, assigiinngitsunik sullissisussaasut pisariaarunnerusarlutik. Allatseqarfik unammiffissap isaariaata eqqaani pilersinneqarsinnaaqaaq.

Isissutissanik tuniniaavik
Iserfissat arlaliussapput isiginnaariartussat amerlassusissaannut tulluarsaaffigalugit. Innaallagissamut internetsimullu attavissaqartussaavoq, isissutissat skannerneqarsinnaaniassammata.

Qaatiguunut ilitsivik
Qaatiguut arlaannut inissinneqarsinnaappat ingammik illup iluani aaqqissuisoqartillugu?

Perusuersartarfiit
Perusuersartarfiit naammappat isiginnaariartussat amerlassusissaannut naleqqiullugit? Taamaattoqanngippat perusuersartarfiit nuutinneqarsinnaasut attartortariaqassavasi. Perusuersartarfiit eqqiluitsuullutillu kusanartuujuarnissaat qulakkiissavarsi. Eqqiluisaarnissamut akisussaasuussaavoq pititsiffimmi akisussaasuusoq, ilissili atsiorlusi isumaqatigiissutissinni eqqiluisaarnissamut piumasaqaatip allassimanissaa aamma qulakkeeqqassavarsi.

Saqqummersitsivissat
Aningaasaliisartut allalu soqutigisaqaqatigiit suleqatigineqartut saqqummersitsiffissaannik peqartissinnaavasi, soorlu isaariap eqqaani imaluunniit paarlersuarmi. Aningaasaliisimasut suleqatigisallu suliaqartissinnaavasi isiginnaariartunut misigisassaqartitsiffiusumik.

Init assigiinngitsut
Timersornerup anersaava atorlugu pititsisoqartillugu init assigiinngitsunik siunertaqartut pisariaqartinneqarsinnaapput. Inillu pisariaqartinneqartut pigineqarnissaat qulakkeertariaqarparsi parnaarneqarsinnaasussaappullu. Soorlu makkununnga atorneqarsinnaasussaapput:
- Ataatsimiittarfik/allaffik nunani tamalaani kattuffimmut/piginnittussaatitaasumut
- Ataatsimiittarfik/allaffik Aaqqissuussinermut Komite'mut
- Dommerinut/pisortatigoortumik peqataasunut ini
- VIP-it inissaat
- Init ilioraavigineqarsinnaasut

• Ini peqataasut neriffigisinnaasaat
• Ini dommerit, pisortatigoortumik peqataasut, kajumissutsiminnillu ikiuuttut neriffissaat
• Tusagassiuutilerisarfik

Erfalasoq
Inersuarmi peqataasut tamamik erfalasuannik nivinngaaneq kusanarlunilu persuarsiorpalaartarpoq. Taakkua saniatigut ajugaasut akissarsitinneqarneranni erfalasuannik aamma nivinngaasoqarsinnaasussaavoq.

Isiginnaartut atortulersugaanerat
• Isiginnaartussanut inissaqartitsilluarpisi? Imaluunniit inissaqarpallaarpa?
• Isiginnaartut nerisassanik imigassaminnillu pisisinnaanissaat kia isumagissavaa?

Nerisassat imigassallu
Inersuarmi pititsiffiusumi isiginnaartut nerisassaminnik imigassaminnillu pisiniarsinnaassappat? Nerisassat pitsaassuseqarnissaannut qulakkeerinneqataasariaqarpusi. Taassumalu saniatigut pisiniartussanut naammattunik peqarnissarsi aammalu pisiniartut utaqqivallaartannginnissaat qulakkeerinneqataaffigisariaqarparsi.

Eqqiaaneq igitassallu
Pisoq sioqqullugu, ingerlanneqarnerani aammalu kingorna eqqiaasoqartariaqarpoq. Ilisimasiuk kina eqqiaallunilu unammiffissap isiginnaartullu issiaffissaanni eqqiaallunilu piareersaassanersoq. Unammisoqarnerata nalaani ataavartumik pisariaqartitarlu malillugu eqqiaasoqaannaavinnissaa eqqumaffigissavarsi.
Eqqiaanermut atortut naammattut pigineqarnissaat qulakkiissavarsi. Aammattaaq unamminerit nalaanni kingornalu kina eqqarneqartunik katersiinnavissanersoq aalajangiiffigissavarsi.

Allagartalersuineq
Pisoqartillugu pitsaasumik allagartalersuisimaneq tikeraanut tamanut pingaaruteqarluinnartuuvoq. Sumi allagartalersuinissaq eqqarsaatigilluarsiuk, allagartaliortoqarnissaa nivinngaanissallu ataqatigiissaarsigigt. Allagartat assigiiaarlutillu angeqatigiissaarnissaat isikkorinnissaallu isumagissavarsi.

Pingaaruteqartumik nivinngaaffissat ilagaat:
• Unammiffissami (soorlu isaariami – VIP, tusagassiortut isaariaat, paasissutissiisarfik, isissutissanik tuniniaavik, allattortikkiartorfissaq, atisaajartarfiit, sukasaatinik atuisoqarsimaneranik misissuisarfik, nakorsaq, tagiartuisartoq, ataatsimiittarfiit, biilinut unittarfiit VIP'inut aammalu tusagassiortut, bussillu inittarfissaat il.il.)
• Unnuisarfinni (soorlu paasissutissiisarfinnik inissiisarfimmi, ataatsimiittarfimmi, allatseqarfimmi)
• Isiginnaartut
• Tusagassiortut inissaat
• Bussit igalaavani saarlermi sumunnarnissaq qassinullu allassimassaaq
• Sumiiffiit nalunaaqutsersorlugit, nalunaarsorsimanermi isissutissamik tunineqarsimasunuinnaq
• Nunat suminngaaneersuuneri isaanermi allassimassapput

Inersuup isikkua
- Grafiskimi titarneqarpa?
- Kusanartumik aaqqissuussinissamut inersuaq tulluuppa? Pisoqartillugu isikkua tamakkiisumik isikkuliinissamut pitsaaqutaasumik iluaqutaasarami. Inersuaq kusanarpa, pisussaq kusanartumik kivittutut ippaa, unammisussanut, pisortatigoortumik peqataasunut, kajumissutsiminnik peqataasunut, isiginnaartunut aammalumi tvkut isiginnaartunut isigalugu takujuminarpa?

Grafiskimik titarniliilluarsinnaaqaasi, assersuutigalugu pisussat ilisarnaataanik aallaaveqartumik. Grafiskimi titarneqartitsineq aamma plakatini, pisussat allattorsimaffiini, siaruartitigassani, nittartakkami il.il. aamma inersuup pinnersarnissaanut ilaatinneqartariaqarpoq, ajornanngitsillugu soorlu:
- Allagartat assigiiaat pisup ilisarnaataanik ilisarnaatillit
- Allagartarsuit pisup ilisarnaataanik peqartut aammalu pisoq pillugu paasissutissiinerit inersuup avataani aamma pissaaq, soorlu aqqutigineqarluartuni, aqqusinersuarni il.il.
- Erfalasut pisup ilisarnaataanik ilisarnaateqartut unammiffissami illoqarfimmilu pisoqarfiusuni tamani
- Allagartat 'kappussuuttakkat' unammiffiusussap saavani pisup ilisarnaataanik ilisarnaateqartut aammalu unnuisarfiit pingaarnerit silataanni
- Allagartarsuit siaartartut pisup ilisarnaataanik pilikkat paasissutissallu (unammiffissat, qaqugukku ingerlassisoqartarnersoq il.il.) unammiffiup, unnuisarfiit, mittarfiup il.il. eqqaanni

Unammiffissap silataani
- Biilit ingerlasinnaajunnaarnissaat qanoq pinngitsoortissinnaassavisiuk?
- Isiginnaariat sumi biiliminnik inissiissappat?
- VIP'it tusagassiortullu sumi unissinnaappat?

Aqquserngit asserneqarneri
Pisup ingerlanneqarnerani aqquserngit pisortatigoortumik aqqutigineqartartut assersorneqarsinnaasarput. Tamannalu akisusinnaasarpoq, inuttatigut sumiiffiit ilaat assersorneqarsimagaangata. Pisumi kommune qanimut peqatigilluinnarlugu ingerlanneqartariaqarpoq, illoqarfimmilu tikeraartitsisut atsiukkamik isumaqatigiissusiorfigineqartariaqarput.

Biilit unittarfii
Pisoqartillugu amerlasuunik peqataaffigineqartumik isiginnaartorpassualimmilu taava inuit piginnaaneqarluartut pingaaruteqaqaat. Biilit unittarfiit arlalinnut sumiiffinnut agguarneqartariaqarput erseqqissunik allagartalersukkanik, soorlu:
- Immikkut qaaqqusanut uniffissat, soorlu VIP'nut tusagassiortunullu
- Isiginnaariat uniffissaat

Teknik, atortut aammalu IT
- Teknikkinut piumasaqaataasut kia sapinngilai?
- Innaallagiaq, qulliit, nipillu naammattoq pigineqarpa?
- Kina attaveqatigiinnermut atortoqarpa? Atortut suut pisariaqartinneqarpat? Sumilu?
- Teknikki ajutuuissappat qanoq iliussaagut? Ikiuisussat qanoq sukkatigisumik takkussinnaappat? Timersornikkut pisoqartitsissagussi ilisimalluinnartariaqarparsi teknikkikkut piumasaqaataasut naammassisinnaassallusigit ingerlanneqarnera tamakkerlugu. TVliortartut oqaloqatigisinnaalluarpasi paasiniarlugu suut pisariaqartinneraat. Ilussinnilu ilisimasariaqarparsi kikkut suut atortut qaqugu sumilu pisariaqartissaneraat attaveqatigiinnermut atortunut tunngatillugu.

Unamminernik aqutsisut aammalu tusagassiutinut attaveqartut akornganni walkie-talkieqarnissarluunniit eqqarsaatigisiuk il.il. Inersuarmi qullilersornissamut TVmullu atugassat eqqarsaatigalugit naammattumik innaallagiaqassanersoq eqqarsaatigilluartariaqarparsi. Sapinngisamillu siusissukkut tvkut innaallagiaq qanoq annertutigisoq piariaqartinneqarnersoq paasereertariaqarparsi, aningaasartuutaarujussuarsinnaammata innaallagissamut nutaanik pilersitsiortortoqassappat.

Nipi
Nipaata ajoquteqannginnissaa isumagissavarsi, oqaluttoqarnissaa, nipilersuuteqartarnissaa il.il. pissutigalugit. Nipaa misilerartariaqartassavarsi pitsaanerussappallu kikkut aningaasatigut pitsanngorsaanissamut akissaqarnersut eqqarsaatigalugu. Inersuarmi sumi oqaluttoqartarnersoq paasiniarsiuk (hal'itaani, paarliani, atisaajartarfinni, unammisussat isersimaartarfianni, neriniartarfimmi il.il.) atorluarsiullu tamanna.

Skærmet
Inersuarmi skærmersuaqartariaqarpoq angusat inernerinik saqqummiussiffigineqartartussamik isiginnaartunut paasissutissiissuteqarfittut atugassamik. Tusagassiuteqarfimmi, VIP'it inaanni aammalumi unammisut dommerillu isersimaartarfianni tvkut paasissutissiisoqarsinnaavoq, ingammik angusanik saqqummiussiffiussamik.

Tv-qarneq
Pisoq tv'kut aallakaatinneqassappat pingaaruteqarluinnassaaq inersuarmi inissiffissat pisariaqartinneqartut piginissaat. TVmeersut oqaloqatigissavasi siusissukkut isissutissanillu tuniniaanissaq sioqqullugu taakkua piariaqartitaat inissereersimassagassiuk.

Kabilit
Kabilit (kabler) tamarmik kabiliisivinnut toqqoqqassapput, inersuarmi sillimaniarneq qaffasinnerpaamiinniassammat, qatserisartoqarfinneersullu iliuuseqarneq naammagisimaarpassuk.

Internet
Internetsi inersuarmiittoq isersimasunit tamangajalluinnarnit atorneqartussaavoq. Taamaattumik sapinngisamik annertunerpaamik attaveqarnissaq qulakkeerneqarsimasussaavoq, aammalumi pisumut pingaarnerpaamut internetsikkut attaveqarluartoqarnissaa pingaarnersaasussaavoq. Makkua maluginiarneqassappat sapinngisamillu kabilikkut attaveqaateliisoqarsimassalluni makkununnga:

- Angusat paasissutissiissutigineqarnissaannut: Qarasaasiamut ikkussiffikkut attaveqaatilerneqarsimassaaq, taamaasilluni attaveerunnissaraluaq pinaveersaartillugu. Resultatformidling: Sillimateqartoqartariaqarpoq imaluunniit allamik attavissamik peqartoqartariaqarpoq qamittoortoqassagaluarpat aallartittussamik
- Allatseqarfik: attaveqaatinut ikkuffimmik pilersimasariaqarpoq
- Tusagassiutileriffik: Tassani Wi-Fi aqqutigalugu attaveqarlunilu aamma ikkussiffissanik attaveqaatilinnik peqartariaqarpoq qamittoortoqassagaluarpat attavilluunniit arriippallaassappat atorneqarsinnaasiassammat.
- Isiginnaartut eqqarsaatigalugit isumagissavarsi teknikkikkut piareersimasoqarnissaa taavalu inersuarmi atortunut pilersuivitsigut ikiuisoqarsinnaanissaa, aammalumi attartukkanik atortulersorneqarsimanissaa (kopimaskinat, oqarasuaatit il.il.)

ANGALLASSINEQ

- Qanoq atorfissaqartinneqartigaa?
- Immikkut pisariaqartinneqartunut sillimasoqassava?
- Qanoq angallassisoqassava?
- Inuit piukkunnartut attaveqarfigissagaanni qanoq attavigineqassappat?
- Kajumissutsiminnik biilertuusunut malittarisassat suut atuuppat?
- Aningaasaqartigiva qanoq?

Suliassarput piffissaq eqqorluinnartarlugu aarlerinaateqanngitsumillu tikeraartutsinnik angallassinissarput.
Eqqarsaatigeqqaarsiuk kikkut (peqataasut/pisortatigut ilaasut/ VIPit/isiginnaartut il.il.) angallakkumanerlusigit qanorlu pitsaassuteqartigisumik angallanniarnerlugit? Angallassinissamut pisariaqartitsinerit qanoq pisariaqartinneqartigineri apeqqutaalluni taava angallassissutit assigiinngitsut atorsinnaassavasi, soorlu:

- Bussit attartukkat, bussiaqqat aammalu biilit

Nalinginnaasumik angallanneqarnissamut pisariaqartitsinerit assigiinngitsut makkuupput:

- Timersortartut pisortatigoortumillu peqataasut: taakkua piffissaq eqqorluinnarlugu angallanneqartussaapput.

Tikiffimmiit aallarfissamiillu angallassinerit (mittarfik) aammalu ineqarfimmiit timersorfissamut angallassinerit (unamminerit sungiusarfissallu), taavalu sammisaqartitsinermut, nereqatigiinnermut il.il. angallassinerit.
Immikkut angallassinissamut & unittarfeqarnissamillu pisariaqartitsineq
Inuit ilai angallanneqarnerminni immikkut pisariaqartitsisarput, taakkualu eqqarsaatigineqartariaqarput, inuit aalaniarnermikkut killilimmik piginnaaneqartut angallannissaat tulluarsaaffigineqartussaavoq.

Angallassineq qanoq ingerlanneqassava?
Angallassinissamut periarfissat suut piginerlugit paasigussiuk, aammalu suut piumasaqaataanersut kikkullu angallanneqassanersut paasineqariarpat pilersaarusiorneq aallartinneqarsinnaassaaq.

Angallassinermut isumaqatigiissutit
Nalinginnaasumik bussiussisarfiutillit attavigisinnaassavatit, taakkualu angallassisarnissaminnut neqerooruteqarsinnaassapput. Taakkuali pisariaqartippaat paasissallugu ulluni assigiinngiiaartuni suut pisariaqartinneqassanersut. Ataatsimeeqatigitinnagillu angallassinissamut pisariaqartitsinerit suuneri exel-ilimut allattorsinnaakutsoorpatit. Bussertitsisarfiit qanoq akeqartitsiniarnerat apeqqutaalluni sorliit toqqarneqassanersut aalajangiunneqarsinnaassaaq.

Angallassinerit tulluarsaaffigillattaartarnissaat qulakkeertariaqarparsi unamminerit aallartiliivinneriniit ingerlanneqarnerisa nalaanni. Assersuutigalugu ulloq ataaseq sioqqullugu bussit amerlassusissaasa allanngortinnissaat pisariaqartissinnaariataarsinnaavarsi, ataani pisut peqqutaallutik. Isumaqatigiissutit erseqqarissut atsiukkallu suliarisuaannassavasi.
Isumaqatigiissusiornermi eqqaamasassavarsi:

- Isumaqatigiissutit allanngortissinnaanissaa angallanneqartussat pisariaqartitsinerat allannguuteqassappat akulikillisillugit/akuttorlugilluunniit, imaluunniit angallassissut ataaseq ajutuussappat. Immikkut bussinik pissarseriataarnissamut akunnerillu amerlinissaannut akinik isumaqatigiissuteqaritsi il.il.
- Sillimmasiineq: Biilinut aquttunullu tulluuttunik sillimmasiisoqarpa il.il.?
- Orsussamik atuineq kikkunnik qanorlu naatsorsorneqassava? Orsussamut immikkut akikilliliisoqarlunilu/aningaasaliisoqarsinnaanerluni?
- Orsussamik immiinissamut kortiliisoqarli orsiinissaq pisariinnerussammat

Angallassinissap aaqqiivigineqarnera
Nunani tamalaani timersuummik pititsinermi/ingerlatsinermi inuit assigiinngiiaartut nunamut takkussuuttarput, taakkualu immikkut VIP-itut angallanneqartariaqarput. Sunik qanorlu neqeroorfigineqassanersut pillugit erseqqarilluinnartunik malittarisassaqaritsi. Siullermik aaneqartussaapput ataatsimiiffissatullu isumaqatigiissutigineqartumut ornigutsinneqarlutik, aammali pisiniarfiliarnialerunik il.il. immaqa biiliunneqarsinnaasariaqarput?
Biilinut unittarfeqarnissaaq niuffissallu aamma immikkut pilersaarusiorfigineqartariaqarpoq.

Angallassinermut ilisimatitsineq/attaveqatigiinneq
Angallassinissamut tunngatillugu attaveqatigiinneq pisumut annertuumut tunngatillugu pingaaruteqartorujussuuvoq.

- Angallanneqartut tamavimmik qaqugu ingerlanneqassanerlutik aaneqassanerlutik ilisimaqqinnaartariaqarpaat
- Ingerlassisussat angallassinissamut pilersaarummik paasissutissiiffigineqartariaqarput
- Allannguuteqartoqartillugu kikkut tamavimmik paasitinneqartariaqarput, pineqartunut assigiinngitsunut qanoq paasissutissiissanerlusi erseqqissaaffigisiuk. Mittarfimmut aaneqarnissaq pillugu ilisimatinneqareernissaq pingaaruteqarpoq. Aallernissamut allagartalersuereeritsi mittarfimmi atugassanik. Tikittut aaneqarnerini ilisimatinneqariissapput aaqqissuussap nalaani qanoq angallassisoqassanersoq pillugu.

Naatsorsuutiginngisanik pisoqarnera
Erseqqilluinnartumik pilersaarusioreeritsi susoqassagaluarpat pisut angallannermut sunniuteqartussaasut kia aqussanerai, allannguutillu qanoq attaveqatigiissutigineqassanersut.

Allagartalersorneq
Angallassinermi sumunnartoqalernersoq sukkullu ikiartortoqassanersoq erseqqarissummik allagartalersorsiuk. Bussi uteqattaartussaq sumiissanersoq qaqugukkullu ingerlassanersoq pillugu unnuisarfinni, timersortarfissuarmi il.il. nivinngartuigitsi. Piffissalersussavarsilu ingerlasarnissaa.
Angallassinermulli tunngasutigut akisussaasoqartuaannartariaqarpoq, najuuttumik ulloq unnuarlu angallatassanut aqutsisussaasumik. Qaqugukkut aallartassanersut/inuillu immikkut ittuusut aanissaannut najoqqutassaqartariaqarpoq, kinguuaattoortoqassappat allatigulluunniit ajornartorsiortoqalissagaluarpat.

Pisortanut attaveqarneq
Pititsinernut/aaqqissuussanut tamanut angallassinermut atuuttooreersut sapinngisamik annertunerpaamik atuutsineqarnissaat anguniarneqartariaqarpoq. Ilaannili taamaaliornissaq ajornarluinnartarpoq, taamaattoqartillugulu pisortat ilanngunneqartariaqarput. Ima pisoqartillugu:
• Aaqqissuussap/pisut ingerlannneqarnerani sumiiffik arlaat ingerlaarfigineqarnerulertussaavoq.

Pisortat attavigissavasi ingerlaarfiit pilersaarusiorfigineqarnissaat anguniarlugu il.il.

Angallassineq
Allarpassuit assigalugit angallannermut tunngasut illit pititsinissavit/aaqqissuussavit aningaasartuutaanissaa missingersuutinniittussaavoq. Taamaattumik neqerooruteqartitsinissaq aallarniutigineqartuaannassaaq.

Missingersuutini angallassinermut aningaasartuutit arlitsigut amerlasaqaat, taamaattumik pilersaarusiornerup ingerlanerani siusissukkut aningaasartuutissat ilisimareernissaat pingaaruteqartuuvoq. Angallassineq akeqanngitsuussanersoq imaluunniit isertitassaqarniarluni peqataasut ilaasa angallanneqarnertik akiliiffigissaneraat eqqarsaatigisiuk.

NERISAQARTITSINEQ

• Kikkut nerisinneqartussaappat= sumi? Qaqugukkut?
• Nerisassat qanoq isikkoqassappat?
• Peqataasut nerisaqarnissaq pillugu qanoq ilisimatinneqassappat?
• Nerisitsineq qanoq aqunneqassava?
• Nerisitsisoqarnissaanut isumaqatigiissuteqartoqarnissaanut qanoq periarfissaqartigaa?

Pisariaqartitat periusissarlu
Aallartissutaasumik: Kikkut nerisinneqassanersut paasilluaqqaarsiuk? Sumi? Qaqugu? Suna nerisassaq (kissartortorneq akunniliussatullu nerisassat) nerisassallu qanoq annertutigisut pisariaqartinneqassappat.

Inuit qassiussanersut piffissallu allattorsigit nalilersorsiullu nerisassatut/imigassatut suut pisariaqartissaneraat.

Eqqumaffigissavarsi timersortartut "nalinginnaasuminngarnik" nerinerusarmata kulhydratenillu pisariaqartitsillutik.

Kikkut nerisinneqassanersut immikkoortiternerneqarneri imaassinnaapput:
• Timersortut/sungiusaasut: Immikkut ataatsimulluunniit nerisinneqarsinnaappat?
• VIP'it, aningaasaliisut taakkualu ilagisaat
• Tusagassiortut
• Kajumissutsiminnik suliaqartut pisortatigoortumillu najuttut:
Unammiffimmiunngitsoq allanili suliaqartut eqqaamallusigit, piffissamilu kipungasumi suliaqartartut soorlu angallassinermi aquttuusut.
• Isiginnaartut

Eqqarsaatigisiuk unammeqataasut sumi nerisinnissaat pisariinnerunersoq (soorunalimi unnuisarfinni ullaakkorsiussapput).

Arlalitsigut aaqqiinerit marluusarput:
• Ullup qeqqasiorneq unnukkorsiornerlu unnuisarfimmi: unammiartortut unnuisarfinni ullup qeqqasiorlutillu unnukkorsiussasut.

Angallanniarnerisigut ajornartorsiortitsisoqarsinnaavoq inuppassuit ullup qeqqarnerani timersortarfimmiit unnuisarfimmukaanneqartussaammata.
• Timersortarfissuarmi ullup qeqqasiorneq, unnuisarfimmi unnukkorsiorneq:

Timersortut/sungiusaasut timersortarfissuarmi ullup qeqqasiortinneqarsinnaapput unnuisarfimmilu unnukkorsiortillugit. Aningaasassaqartillugu, pitsaassusaa, atortullu pigineqarpata timersortarfissuarmiinnissaq pisariinnerullunilu iluarineqarnerpaajusarpoq.

Eqqumaffigineqassaaq unnuisarfiit isumaqatigiissusiorfigineqartussaammata kingusissukkut unnukkorsiortoqartartussaasoq, unammineri kinguaattoorsimatillugit il.il. Timersortartunut sungiusaasunullu pilersaarutaasoq inissereerpat taava allat pilersaarummut tulluarsarneqartussaassapput.

Eqqarsaatigisiuk inuit tamarmik ataatsikkut sumiiffimmi ataatsimi nerisinneqarsinnaanersut, tamarmik assigiimmik neqeroorfigineqarlutik, immaqaluunniit ajornannginnerussanersoq immikkoortiterlugit nerisinnissaat. Kikkut tamarmik nerisinneqassappata taava ullup-qeqqasiortitsisiorfissap sivisuumik ammatinnissaa isumassarsiatsialaassaaq, soorlu akunnerni sisamani ammatillugu.

Ajornaqutaani soorunali aporfeqartussaassaat, tassami nammineerluni tigoraaffissat qanoq sivisutigisumik saqqumiinnaqqusaanersut malittarisassaqarmat. Neriffiusartussat aalangiussiffigineqarpata taava kikkunnut tamanut ilisimatitsissutiginissaa pingaaruteqarpoq.
Tikilluaqqusinermi paasissutissat agguaanneqarnerannut neriffissat suminnersut qaqugukkullu nerisoqartarsinnaanersoq ilaatillugit paasissutissiissutigineqartussaapput, immikkullu ilisimatitsissutigissavarsi peqataasut ilaat immikkut piumasaqaateqarsinnaammata – soorlu neqitorneq ajortuusinnaapput imaluunniit upperisaq peqqutigalugu aalajangersimasunik nereqqusaaneq ajorlutik.
Upperisaq, sapigallit nerisassat suuneri akoqarnerilu allagartalersorneqarsimasussaapput.

Nerissutissat
Nerisitsineq aqussinnaaniarlugu periuseqassaasi nakkutiginiarlugu nerisinneqartussat kisimik nerinersut, neqeroorutaasumillu atuisuunersut. Nerinermi allagartanik tunniuttagassanik tunioraanissaq aammalu tikinnermi nalunaarsortinnermi kortimik tuniussamik uppernarsaateqarnerit atorisigit il.il.

Isiginnaartut
Isiginnaartut nerisassanik sunik neqeroorfigissavisigit? Aaqqissuussinermi isertitsissutaalluarsinnaaqaaq taanna, taamaattumik tunineqarsinnaalluartunik neqerooruteqarnissaq pingaaruteqartuuvoq.

Isumaginninnissamut isumaqatigiissutit
Isumaginninnissamut isumaqatigiissutit inuussutissarsiuteqartunut ullumikkut suliarinnittussarsiuunneqartarput. Iganermillu inuussutissarsiuteqartunik kajumissutsiminnik sulisoqarussi, akeqanngitsumik nerisassiortussanut aqutsisoorusussaguni aaqqissuussamut isertitsissutaassagaluarpoq.

UNUISITSINERIT

- Unnuinissamut ininillu qanoq pisariaqartitsisoqartigaa?
- Nunani tamalaani kattuffik immikkut kissaateqarpa?
- Unnuisarfiit qanoq unnuisoqartigisarpat piffissap taamaasinerani?
- Unnuisarfillu isumaqatigiissutaasoq qanoq imaqassava?
- Allaffissornermut akiliuteqartitsinissaq piumasaqaatigissavisiuk?
- Inniminnikkat utertinnissaannut erseqqarissunik isumaqatigiissuteqarpisi, tikinnermi aninermilu akiliisarnissamut tunngatillugu?

Inissiivigisat inillu pisariaqartitaasut
Nalunaarsorsigit inuit ataasiakkaarlutik (inuk aallaavigalugu immikkoortiterineq) qaqugu tikissanersut aallaqqissanersullu. Taamaasillugu takusinnaalissavarsi unnuinerit qassit aaqqissuussinerup nalaani atorfissaqartinneqarnersut.

Eqqarsaatigisiuttaaq qanoq akilinnik/inissiisarfiillu qanoq ittut pisariaqartinneqarnersut. Assigiiaartunik akilinnik assigiinngitsunilluunniit akilinnik pisariaqartitsisoqarpa?

Unnuisarfinnik isumaqatigiissuteqarneq
Innuisarfinnut neqeroorutaasussaq siulleq: Piffissamik sioqqutsilluaritsi isumaqatiginninniarfigilerussigillu piareersimalluinnaqqissaaritsi. Imaassinnaavormi unnuisarfimmiititsineq aningaasaliissutitut aaqqinneqarsinnaasoq? Eqqaamassavarsili unnuisarfiutillit isumaqatigiissutaasoq aamma nuannaarutigisariaqarmassuk, inisimasutik iluamik pissusilersorfiginiassammatigit.

Aaqqissuussani annertuuni ilaannikkut unnuiffissanik inniminneereernissaq innersuunnartarpoq (unnuisarfiillu isumaqatigiissuteqarfigereerlugit) pisussap avammut nalunaarutigineqarnissaa sioqqullugu.

Ullaakkorsiutit
Unnuisarfiup isumaqatigiissutaanut ullaakkorsiutit ilaakkajupput, apeqqutigigisiulli taamaannersoq. Taava isumaqatigiissutigissavarsi sorpiaat sassaalliutaassanersut qanorlu annertutigissanersut, qassinullu ullaakkorsiorsinnaanersut. Taakkua saniasigut isumaqatiginninniutigineqarsinnaavoq unnuinissamut akigititassat naammaginarluinnartut, allanik nerisaqarnissaq isumaqatigiissummut ilanngunneqarsinnaapputtaaq.

Errorsineq, internet il.il
Annikitsuaqqat unnuisarfiit allaninngaaniit soqutiginarnerulersissinnaasarpaat. Assersuutigalugu akeqanngitsumik errorsissussisarpata, timigissartarfik atorneqarsinnaappat inimilu Play Station akeqanngitsumik atorneqarsinnaappat, cafe internetsimut attavilik allallu? Eqqaamassavarsilu tamakkua periarfissaasut taamaattoqassappat ilisimatitssiutigissagassigit. Oqarasuaatit aamma paasiniaaffigisinnaavasi init (ilaanni) avammut sianernissaat matuneqarsinnaasarput, taavalu minibari imaqartikkusunnasiuk ilisimatitsissutigisinnaavarsi, ineqartut namminneq piminnik nillataartitsivik atorsinnaaniassammatigu.

Taamaatitsineq
Aaqqissuussamut/Pisussamut tunngatillugu siumoortumik unnuiffissat unnuisarfinnut taamaatineqarsinnaagallartillugit nalunaarutigineqartarniassammata, utimut nalunaarfissatut killerititaasoq sioqqullugu peqataasinnaanerluni nalunaartoqarnissaa allameersunut piumasaqaatigisariaqarparsi, ininut atunngitsorneqartunut akiliititaannginnerussagassi. Sapaatit akunnerini arlalinni peqataasussat akinissaminnut periarfissinneqarlik!

Akiliinissaq
Unnuisarfilli erseqqissumik isumaqatigiissuteqarfigissavarsi ilissi imaluunniit peqataasut ataasiak-

kaarlutik unnuisarfimmut akiliissanersut. Hotelimut akiliinissaq tikittoqartinnagu isumagineqariissasoq isumaqatigiissutigisiuk. Unnuisarfillu aammalumi peqataasussat isumaqatigiissuteqarfigigisigit assigiinngitsunik kina akiliissanersoq, soorlu inilerinermut tunngatigut, minibar il.il. Amigaateqartoqassappat aserortoqarsimassappalluunniit, akiligassarluunniit qimarratigineqassagaluarpat kina akisussaasuussava? Aaqqissuussaq pitinnagu fakturamik takujumagitsi, taamaasillusi paasissutissat suunerisa paasinissaat qulakkeerniassagassiuk.

Iserterneq aninerlu

Aammattaaq unnuisarfinni tamani iserternermi aallarnissamilu periuserisassat isumaqatigiissutigineqarnissaat pingaaruteqaqaaq, piffissamik atuineq sivikillisarnerpaajuniarlugu – eqimattakkuutaartumik iserterneq aammalu aallarniarluni anineq periuuserineqarsinnaagami.

Eqqarsaatigisiuttaaq tikissimalluni allatsikkiartornermut ilaatinneqarsinnaanersoq unnuisarfimmut allatsinneq? Qaqugukkut iserternermi aallalerlunilu anilernermi najoqqutassat erseqqarissut qanoq pigineqalersinnaanersut eqqartorsiuk. Neqeroorut eqaatsumik suliarisimasariaqarpoq, assersuutigalugu ammaanersiornerup kingorna timersortartunik tikittoqassappat imaluunniit unamminernut peqataajunnaarsimappata angerlarusuppatalu angerlarsinnaasariaqassapput aaqqissuussineq suli piariinngikkaluartorluunniit.

Ataqatigiissaarineq

• Kina unnuisarfinnut tunngatillugu ataqatigiissaarisuussava, pisariaqartitallu malillugu aaqqiisassalluni il.il.? Qanorlu iliorluni?

Sukumiisumik naammagittartumik tamakkiisumillu isiginnissinnaassuseqartumik unnuisarfinnut ataqatigiissaarisoqartariaqarpoq. Timersortartut nalinginnaasumik ataatsikkut eqimattakkaartaarlutik tikillutillu aallartarput taamaattumillu inissiiviginissaat pisariitsuaraasarluni. Dommerit arlaqartut, pisortat sinnerlugit peqataasut, aningaasaliisimasut nunallu tamalaaneersut sinniisaasa inissiivigineqarnissaat pisariunerujussuusartut paasineqareerpoq.

Ataasiakkuutaarlutik takkuttaramik piffissarlu kingulleq atorlugu angalanissaminnut tunngasut ilisimatitsissutisarlugit. Sillimaffigisiuk unnuisarfinnut inniminniinerit ataqatigiissaarniarnartorujussuusut piffissaajarnarlutillu.

Unnuisarfinni suleqatigiilluarneq paasissutissiilluaqatigiinnermik aallaaveqartarpoq. Misigineqartareerpormi unnuisarfimmut paasissutissaq allaffiannut uniinnartartoq saaffiginnittarfinnullu sulisunut aanngunneq ajorluni.

USSASSAARINEQ

- Aaqqissuussami/Pititsinermi kikkut pingaarnertut tulliuttutullu anngussiffiginiagaappat?
- Aaqqissuussap/Pititsinerup grafiskimi (ilusilersukkatut) isikkua qanoq ittuussava?
- Isissutissanik tuniniaaneq qanoq aaqqissorneqassava?
- Pisussaq sumi qanorlu takoqqusaarneqassava?

Anngussiffiginiakkat
Aallaqqaasiutaasumik misissuiffigeqqaassavarsi anngussiffiginiakkasi isiginnaartartullu assingusuni pititsinerni kikkut isiginnaariartartuunersut paasiniarlugu. Anngissiffiginiakkanut ussassaarinissamik pilersaaruteqarnerup saniatigut, taava pisussap ingerlanneqarnissaa imatut pilersaarusiorsinnaassavarsi, anngussiffiginiakkanut, soorlu sumiiffimmi najugaqartunut, atuartunut il.il. orninnissaa pilerinarsitillugu.

Titartakkamik ilisarnaatiliineq
Titartakkamik ilisarnaatiliineq pingaaruteqarpoq pisussamut tunngasuunera ilisarnarsisussaammat, aamma aningaasaliisunut, suleqatigisanut, tusagassiuutinut, isiginnaartussanut il.il. ilisarnartussaassagami. Taamaattumik ilusilersuititsinialerussi anngussiffiginiakkassi nuannarisai suunersut eqqarsaatigisariaqassavarsi.

Isissutissanik tuniniaaneq
Isussutissat assigiinngitsorpassuartigut tuniniarneqarsinnaapput, soorlu isissutissanik tuniniaasarfitsigut (soorlu Ticketmaster aqqutigalugu), internetsikkut, siumoortumik tunisinikkut, matumi, ussassaarutit aqqutigalugit, timersoqatigiiffinnut neqeroorutitut il.il. Ilissi pitsitsinissassinnut suna tulluunnerpaajunersoq, anngussiffiginiakkat kikkuunerinik aqutaavoq aammalumi timersornerup iluani ileqquusut malillugit. Siumoortumik tunisineq qularnaatsuuvoq, taamaaliornikkut isissutissat amerlanerpaat tunineqarsinnaaniassammata.

Tuniniaanermi periuseq
Isissutissanik tuniniaanerup aallartinneqarnerata saniatigut tuniniaanermut periusissat aamma pilersinneqarsinnaalluarput, soorlu:
- Kattuffimmi timersoqatigiiffinnilu isissutissanut sinniisuusut (tujuuluaqqamik sinniisuunerat ersersillugu taavalu kikkut tunisinerpaasinnaanersut unammisitsisarluni, aamma tuniniaasut pisussaq pillugu paasissutissanik nutaanerpaanik ilisimasaqarnissaat pingaaruteqarluinnartuuvoq)
- Suliffeqarfiit toqqakkat, aningaasaleeqataasut, tusagassiutit il.il. ilaasortaanut immikkut akilikkanik tunisiffigineqarsinnaatillugit.
- Isissutissatigut unammisitsinerit – radio, aviisit, nittartakkat
- Ilaqutariit akikilliiffigalugit

Isissutissanik immikkoortitsigitsi (tuniniaaneq aallartitsinnagu) akiliinatik isiginnaariartussat atugassaannik, soorlu:
- Tusagassiortut inissaat
- Oqaluttuussussat issiaffissaat
- Assiliisut inissaat
- VIP'it
- Aningaasaliisut
- Timersortartut peqataanngitsut
- Aqutsisoqatigiit, kajumissutsiminnik suliaqartut il.il.

Isissutissanik normulersukkanik normulersugaanngitsunilluunniit tuniniaaniarnerlusi naliliiffigisiuk. Isissutissat akii

Anngussiffiginiakkasi akinut qanoq sunnertiatiginersut misissorsiuk, ingammik isissutissap akianut

tunngatillugu. Nalinginnaanerusarpoq inuit siumoortumik isissutissanik pisisimasut pisoqarnerata/aaqqissuussap ingerlanerata nalaani aningaasanik atuinerusarnerat.
Isissutissanik akeqanngitsunik agguaanissaq eqqarsaatigisiuk, qanorli aammali tunioraaginnanngin-niassagassi qanoq tunisitigissanerlusi eqqarsaatigigisiuk, aammami atorneqanngitsoortunik agguaaqinagassi – taamaasillunilu issiavinnik inuttaqanngitsitsisussaasunik pilersitsiinnassagassi. Ilissi nammineq attaveqaatisi atorluarlugit pisussaq ussassaarluassavarsi, soorlu nittartakkassinni, innuttaasut attaveqaataanni, emailikkullu nassiussuinissigut il.il.

Nittartagaq
Pisussaq sioqqullugu, nalaani, kingornalu kina ikkussuisuusassanersoq isumaqatigiissutigisiuk. Annoncenik/allagartalersuiffissanik tuniserusunnerlusi eqqarsaatigisinnaavarsi – taamaaliussagussilu kina ussassaarerusussava. Toqqaannartumik aallakaatitsisoqarsinnaanersoq misissorsiuk (tv suleqatigalugu). Eqqaamallugu aamma nittartagaq ussassaarneqartussaammat! Suleqatigisasi nittartakkassinni ussassaarsigit, piumasaqaataali kissaataallu aamma paasiniarluaqqaarisigit.

Plakatit
Allagartat plakatit tiguaasinnaasut saneqquttuniillu takuneqarlutillu erngerlutik paasineqarsinnaasut sananeqarsinnaapput. Timersuummut attuumassuteqartumik assimik atuigitsi, ikittunnguanik oqaasertalersukkamik (ulloq, sumiinnissaa, sumilu isissutissat pisiarineqarsinnaanersut). Taxatileqatigiit aamma immaqa isumaqatigiissuteqarfigisinnaavasi imaluunniit allat angallassisartut suleqatigisinnaavasi.

Ussassaarutinik siammarterineq
Annoncetigut ussassaarineq akisusarpoq, ilaannili arlalinnut anngussisinnaaguni pisariaqarsinnaasartoq, aammali tusagassiutit suleqatigineqarsinnaalluarput.

Tammaviutsussat
Tammaviutsussanik sanatitseriarlusi tuniniaasinnaanersi eqqarsaatigisiuk, uninngasuuterpassuaqalernissarsili sianigigisiuk. Aningaasaliisunut aamma taanna suliakkiussutaasinnaalluarpoq.

Nunanut tamalaanut ussassaarineq
Timersortartut atorlugit timersuut nunanut tamalaanut ussassaarutigisiuk – eqqaamalluguli kalaallit timersortartut nunani tamalaani qaffasinnerpaatut inissisimasuunnginneri.
Nunanut tamalaanut ussassaarineq akisusarpoq, taamaattumik sumut ussassaarinissaq pingaarnersiutigineqartariaqarpoq, ilaannilu nuna tamakkerlugu kattuffiup attaviisa atorluarsinnaanissaat eqqarsaatigisiuk.

Nunanit allanit peqataasussat takornarianut allaffeqarfii attavigisigit:
(Visit Greenlandip suleqatiginissaa piukkunnarpoq).

PISUSSAMIK ATTAVEQATIGIINNEQ

- Pititsisussatut kattuffimmi qanoq ilutsinni attaveqatigiissaagut aammalu pisoq sioqqullugu, nalaani, kingornalu avammut qanoq attaveqaatigissavarput?
- Peqataasussat isiginnaartussallu qanoq attavigissavagut?
- Innuttaasuta attaveqaataat sorliit atussavagut qanorlu?
- Ajornartorsiummik pinngortoqartillugu qanoq attaveqatigiissaagut?

Pisup attaveqaatiginera pisussap avataaniit maluginiarneqarnissaanut aqqutissiuusseqataasussaavoq, aaqqissuussaanikkullu erseqqarissumi ataqatigiittumillu pilersitsilluni. Pisussamik attaveqatigiinneq ulluinnarni attaveqatigiiffimmi sulinermit allaaneruvoq, pisussaq, saniatigullu pisussat aammalumi suliassat/piareersimareerfissaat ulloq, tassa killissarititaasoq ilaatinneqarmata. Timersuutigisaq/kattuffillu pisoqarnerata nalaaniinnaanerusoq tusaamaneqarnerulertarpoq, taamaattumik ulluinnarnerminngarnik attaveqatigiinnikkut sillimaffissaqarnerusussaalluni. Pisunik aaqqissuussisarfik annertooq nutaajusorlu piffissap sivikitsuaqqap iluani aamma aallartinneqartarpoq, tassanilu kikkut tamaviisa suliaasa qanoq pingaaruteqartiginerinik paasitinneqarnissaat isumagineqartariaqarpoq.

Ilussinni avammullu attaveqatigiinneq

- Pititsineq sioqqullugu, nalaani aammalumi kingorna kina attaveqarfigineqartussaava?
- Pisussaq sioqqullugu, ingerlanneqarnerata nalaani kingornalu qanoq attaveqassaagut?
- Kikkut/kina attaveqartartuussava?

Attaveqatigiinnissamut periuseq

Pisussaq sioqqullugu, ingerlanneqarnerata nalaani, kingornalu attaveqatigiinneq pisumut tunngasumik eqqartuisitsisussaavoq, ingerlanneqarneratalu eqaatsimik ingerlanneqarnissaanut qulakkeerinnittussaalluni, naggataatigullu ingerlanneqartup iluatsilluarnissaanut qulakkeerinneqartaasussaalluni. Pisoqartitsinerup periarfissaritita oqariartuutigisassatullu kissaatigisat eqqartorlugit aallarteqqaarsigit. Taava oqariartuutaasut naleqartitaasullu isuqatigiissutigereerussigit attaveqatigiinnissamut periusissiortoqarnissaa ajornaannerulertussaassaaq, aammalumi saniatigut pisumi naleqartitanut suussusaanullu tapertaasunik aallutassanik aaqqissuussinissaq pisariinnerulertussaassalluni. Qanimut suleqatigisat soorlu GIF aammalu illoqarfik sumiiffigisamiittut qanimut suleqatiginissaat qulakkeersiuk, ataqatigiissumik attaveqatigiittoqartarniassammat.

Pisussaq sioqqullugu, nalaani kingornalu qanoq attaveqartoqassava?
Attaveqatigiinnermut periusissiaq pilersinneqarluarsinnaavoq makkua pilersaarusiorfigalugit:

- Takorluukkat oqaluttuarisigit aammalu pititsinermi periarfissat suussanersut oqaluttuaralugit pisussamut peqataasussanut tamanut paasissutissat apuutsillugit.
- Innuttaasut attaveqaataat aqqutigalugit peqatigiinneq aammalu oqariartuutinik siammarterineq siaruaassigit. Pisussaq/Aaqqissuussaq suliaqartuni inummut ataatsimut pisussamilluunniit soqatigiittunut attaveqarfilerneqarnissaa pingaaruteqarluinnartuuvoq, taassuma qulakkeersinnaaniassammagu attaveqatigiinnermut periutsip malinneqarnissaa suliassallu isumaqatigiissutaasut agguaanneqarnissaat qulakkeerniarlugu.

Peqataasunut paasissutissiineq

- Peqataasut paasissutissanik qanoq ittunik pisariaqartitsippat?
- Paasissutissiineq qaqugukkut qanorlu peqataasunut anngunneqartassava? Paasissutissat qanoq ittut peqataasut pisariaqartippaat?

Pineqartut assigiinngitsut eqqarsaatigisariaqarpasi, peqataasunut qaaqqusissutit nassiuttussanngorussigit, soorlu:

- Peqataaniarluni qanoq nalunaarnissaq, peqataasussat akiliuteqarnissaat aammalu allattortikkuartorneq
- Visum'eqarnissamut piumasaqaatit Sinniisoqarfiillu (ambassadet) visum'inik tunisisinnaasut allattorsimaffiat
- Inissiffissamik neqeroortitsineq inniminniinissarlu (assersuutigalugu assigiinngitsunik akilinnik) nerisaqartinnissaannut neqeroortitsinerit, qanoq akiliisoqartassanersoq, allanngortitsisinnaanissaq, inniminnikkanillu atorunnarsitsisinnaanissaq.
- Angallannermut tunngasut, bussit uteqattaartussat, aammalu unittarfeqarnissaat
- Illoqarfiup assinga (Korti) (illoqarfik, unnuisarfik, unammisarfiillu)
- Ingerlaasissaq: Piffissaq/sumiiffillu unammiffissaq, sungiusarneq, persuarsiornerit, ataatsimooqatigiisitsinerillu
- Timersornermi atukkat/inatsisit qalipaatinut atugassanut tunngasut/unamminermi atisassanik ussassaarinerit
- Angusanik sullissineq
- Sukasaatitortoqarsimaneranik misissuineq
- Nakorsaq/pillorissaasoq/tagiartuisartoq
- Attaveqatigiinneq aaqqissuussallu nalaani ataatsimiinneq
- Attaveqaatigisassat, paasissutissiisarfik paasissutissanillu sullissisut
- Takornariaqarnermut paasissutissiisarfik (ingiaqateqarsinnaaneq, unnuineq, pisussaq sioqqullugu kingornalu)

Paasissutissat qanoq qaqugulu peqataasunut siammarterneqassappat? Paasissutissat ilaat ataatsimiisitsilluni saqqummiunneqarnissaat tulluunnerusussaassaaq. Ataatsimiittunulli aggersinnaanngitsunut allakkatigut paasissuissiisoqarnissaa pisariaqassaaq.

Tamatigungajalluinnaq angalaqatigiit, teknikerit, nunani tamalaani kattuffiit allallu ataatsimeeqatiginissaat piareersarneqartarpoq. Ataatsimiinnerit sumiissanersut erseqqissaassutigissallugu eqqaamagisiuk, kia ataatsimiittarfik piareersassaneraa, tamulugassaqarnissaa, teknikki, nutserisoqarnissaq il.il. isumagineqartussaassammata.

Mamianartoqartillugu attaveqarnissaq

• Mamianartumik pisoqarpat qanoq iliuuseqarfigineqassava (unamminerni mamianartumik pisoqartillugu, tusagassiutini mamianartumik allaaserinnittoqartillugu)?
Kina qanoq oqaaseqassava, qanorlu pissarsiarineqarsinnaassappat? Pisoqartitsinissinni/Aaqqissuussaqarnissinni mamianartumik pisoqassappat taava qanoq iliortoqassanersoq pilersaarusiorsiuk. Sunulluunniit attuumassuteqarsinnaavoq soorlu nerisanit inummarliorluni ajortittoqarneraniit silamik patsiseqartoqarsinnaavoq.

Pisoqartillugu kiap aqutsineq tigussavaa? Qaqugu kikkunnut qanorlu nalunaaruteqassavisi? Kina oqaaseqartuussava?

Mamianartumik aqqusaagaqarneq piareersaaffigisiuk

Ajornartorsiutit assigiinngitsorpassuarnik patsiseqarlutik pinngorsinnaapput pisunilu sumiiffiit inuillu assigiinngitsut akuliunneqarsinnaasarput il.il. Kina aalajangiisuullunilu oqaaseqassanersoq, kinalu qanoq inissisimasuussanersoq aalaangiiffigisiuk? Sukkasuumik qisuariaritsi: taamaasilluni "nutaarsiassamik nipaallisimasoqarneq" pinngitsoortinniassagassiuk.

Isiginnaartunik sullissilluarneq

Nipilersortut kissassaasuussat toqqarneqartussat tulluarsaaffigisigit, isiginnaartunut aliikkusersuigitsi, ammaanersiornerit il.il.

Ingerlanneqarnerata nalaani iliuuserineqartut

Unamminerit sioqqullugit, nalaanni kingornalu iliuuserisassanik ulikkaarpoq, isiginnaartunut naleqartitsinerulersitsusutut misigisaqartitsisunik, soorlu:

- Kissasserluni isiginnaartitsinerit
- Peqataasussat immikkut ittumik ilisaritillugit
- Illersorteeraq (maskot inuuneqartoq)
- Qullernik/Laserinik takutitsineq
- Nipi/oqaluttullu (oqaatsit arlallit atorneqassanersut eqqarsaatigisiuk).
- Angusanik sullissineq timersortartorpalaartumillu paasissutissiineq
- Skærmersuit
- • Unikkallarnerni aliikkusersuineq
- • Isiginnaartut unammisinneri
- • Tammaviutsussanik tuniniaaviit il.il.
- • Internetcafé/wi-fi
- • Paasissutissat nalinginnaasut (Biilit unittarfii)
- • Unammisut ingerlaasissaat/piffissamik atuinissaat

Innuttaasut attaveqaataat

- Pititsineq sioqqullugu, nalaani, aammalu kingorna innuttaasunut attaveqaatit qanoq attaveqaatitut atussavagut?
- Innuttaasut attaveqaataanni pisup sammineqarnerata suna siunertaraa?

TV TUSAGASSIUTILLU

- TVkut kikkut aallakaatitsissappat aallakaatitarlu akilerlugu?
- TVkut aallakaatitsissagaanni teknikkimut suut piumasaqaataappat?
- TVliornissaq pillugu kina isumaqatigiissusiortuussava, isumaqatigiissullu qanoq imaqassava?
- Pisussamut tunngatillugu tv qanoq suleqataalersinneqassava?

Pisoqartitsiniarluni qinnuteqarnerminngaaniit paasineqareerneqartariaqarpoq illoqarfimmi tikeraartitsisuusut TVkut aallakaatitsisoqarnissaanik isumaginnittuusinnaanersut. Aallakaatitsinerlu qanoq akeqartussaassava.

Aammattaaq paasisariaqarparsi aallakaatitassianut kikkut piginnittussaassanersut, Kalaallillu Nunaanni nunanilumi tamalaani takutitsisoqarnissaanut. Arlalitsigummi nunani tamalaani kattuffik assinik piginnittussaatitaasarpoq (isiginnaagassanillu ingerlatitseqqiillutillu tuniniaasarlutik) nunani tamalaani assinik piginnittussaatitaasarput, aaqqissuussisuusut nunaminni tv-kut aallakaatitanik neqeroorfigineqartarput, taakkualu nunaminni tv-qarfimmut tunniussilluniluunniit tunisisinnaatitaasarpoq. Isumaqatiginninniarnermi pitsaanerpaanik tunngavissaqarniarluni pitsaasuusarpoq – nunani tamalaani timersuummut kattuffik aqqutigalugu – siornatigut tv'kut aallakaatitsinerit qanoq annertutigisimaneranni misissuissalluni taamaasillunilu paasiniarlugu nunanut qassinut pisumiit aallakaatitsisoqarsinnaanerani aammalumi inunnut qassinut siammartersinnaanersoq paasiniassallugu.

Ilaannikkummi nunani tamalaani timersuummut kattuffik/piginnittuullunilu tv'kut aallakaatitsisuusarpoq. TVlu isumaqatigiissutigineqartumi qulaajarneqartariaqarput:

- Suliarineqarnera qanoq akeqassanersoq
- TVkut aallakaatitassat qanoq ilinerani aallakaatinneqartassasorineqarpat
- Aallakaatitassiussagaanni teknikkumut piumasaqaatit (Nunat tamalaat kattuffianni pigineqareerput)
- Aallakaatitat qaqugu allakaatittarnissaat (tv iluaqutitaqarlunilu/ajoquteqakkajuppoq nunat sumiiffii aallakaatitsinerillu nalunaaqutaat assigiinngiiaarsinnaammata, taamaattumik tvkut aallakaatitsinissaq, tv'liortoqarsinnaassanersoq pisumiillu aallakaatitserusuttoqassanersoq apeqqutaalertarpoq)
- Atortunik pisariaqartitsineq – nikorfaffissani tv'kut assiliiviit inissisimaffissaannik sanaartortoqassava, apersuisarfissat, teknikerinut isersimaartarfissaq allalluunniit? Isumaqatigiissusiorfigisiuttaaq qaqugukkut ikkussuisoqarlunilu piiaasoqassanersoq
- Qullilersuineq – Aaqqissuussinermi qullilersuinermi tv'kut pisariaqartinneqartut piumasaqaatigineqartullu eqqumaffigisigit. TV'kut assiliinissamut piumasaqaataasinnaasut piumasaqaatini siulliuinnanngilaq. Aappaatigut aamma aaqqissuussami qullernik ilusilersuisinnaanerit soqutiginarlutillu pissanganarluinnartut pissariarineqarnissaat aamma kissaatigineqartarmata.

Aallakaatitsinissaq pillugu ataatsimiinneq
Allakaatitsinissaq pillugu ataatsimiinneq siulleq qaqugukkut ingerlanneqassava? Piffissamik isumaqatigiissuteqaritsi – pisussaq sioqquterujussuarlugu – tv'liortussat naapissavasi unammiffissami naapittariaqarpasi qanoq iliortoqarnissaa, inissiisoqarnissaa qullilersortoqarnissaa, aallakaatitsisoqarnissaalu eqqartorniarlugit. Il.il. Eqqarsaatigilaassavarsi imaassinnaammat tv'liornissamut atortulersornerup kingunerisaanik isiginnaartussat inissaat peerneqartariaqarsinnaassasut assiliisoqarnissaanut assersueqinammata.

Allattortinneq
Misissussavarsi TV inunnik qanoq amerlatigisunik aallakaatitsisussanik aggiussisariaqassanersoq, qanorlu allattorneqarsinnaanersut isumaqatigiissutigisiuk.

Attaveqaat aalajangersimasoq
TV inummik ataatsimik sunik tamanik isumaginnissinnaasumik allaatsinaassinnaasumillu peqarnissaa isumaqatigiissutigisiuk, ingerlaasissat allannguuteqarnerinut tunngasinnaasut taamaasilluni Kalaallit Nunaanni nunanilumi allani live'rnisaq ajoqusersorneqannginniassammat.

Streamiineq TV'lu
Nunani tamalaani kattuffik aammalumi tv misissuiffigisiuk paasiniarlugu nittartagaq aqqutigalugu live'mik stremiilluni aallakaatitsisoqarsinnaanersoq – kattuffiup, suleqatigisat aammalumi tv'qarfiup nittartagaatigut.

Nipinik assinillu piginnittuunerit
Timersoqatigiit Kattuffianni kattuffiit tamarmik nipinut assinullu piginnittussaatitaapput. Ilaannili nunani tamalaani kattuffiup tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit nipinut assinullu piginnittussaatitaaneq kalaallinut aaqqissuisunut tunniussinnaasarpaa, kisianni piginnittussaatitaaffiit isumaqatigiissutaasoq malillugu inissisimasarput. Aallakaatitsinissamik isumaqatigiissummi tv'qarfimmiit akiliisussaatitaqanngikkaanni, taava kattuffigisap nammineerluni tv'qarfimmik isumaqatigiissuteqarsinnaasarpoq.

Tusagassiutit
• Pisussaq pitinnagu, ingerlanneqarnerani kingornalu kikkut qanorlu tusagassiuisussaappat?
• Nunani tamalaani timersuutip kattuffiani ingerlaaseqartoqartarnerluni malinneqartussanik, immiussat aallakaatinnissaannut, nalunaarnissamut killissaliussaqarpa il.il.?
• Oqaatsit suut atorlugit paasissutissiisoqassava? (Kalaallisut/Danskisut/Tuluttut/allamiutullu?)

Tusagassiuteqarnermut politikki
Pititsinissap tungaanut ingerlanneqarneranilu pingaarnerpaajuvoq tusagassiutitigut maluginiarneqarnissaq aammalumi tusagassiutinut sapinngisamik pitsaanerpaanik atugassaqartitsinissaq – naatsumik oqaatigalugu sulinissamut atugassarititaasut pitsanngorsaaffigineqassapput aaqqissuussussarlu pillugu paasissutissanik pissarsisoqarsinnaasassaaq. Taamaattumik tusagassiutit suleriaasaat aallaavigalugu aammalu suliaminnik naammassinnereersimasarfii aallaavigalugit aqqutaani eqaatsumik periataarsinnaanissaat aqqutissiutissavarsi. Pilersaarusiornermi najoqqutassiornissinnilu tusagassiortut sinniisaannik peqataatitsigitsi qulakkeerniarlugu piumasaqaatit pingaarnerit naammassineqarsinnaanissaat tusagassiutinillu suleqateqarluarnissaq aqqutissiorniarlugu.

Timersorluni pisoqartitsinerit tamarmik "namminneq soqutigineqalerneq ajorput"
Taamaattumik misissorsiuk tusagassiortoq sorleq timersuummut tassunga soqutiginnittuunersoq. Sianerfigillattaarsigit naalaarlugulu suut soqutigisarinerai paasiniarlugu. Tusagassiutit assigiinngitsut assigiinngitsunik imassaannik tuniorarsigit. Oqaluttuat assigiinngitsut ilisimaneqartut, inuillu allat pillugit suliaqaritsi il.il.

Nunami najoqqutassat
Kalaallit peqataasussat isumaqatigiissusiorfigisigit, qaqugukkut apersorneqarnissaminnut saqqummertassanersut il.il. unammineq sioqqullugu aammalu/imaluunniit unammereernerup kingorna najoqqutassallu tusagassiutinut sioqqullugu ilisimatitsissutigereersigit.

Nunani tamalaani najoqqutassat
Nunani tamalaani timersuummut pineqartumut kattuffik paasiniaaffigisiuk aallakaatitsinissamut atugassanik, nalunaarnissamut killissarititaasunik, tusagassiortunillu katersortitsinerit il.il. pillugit najoqqutassanik peqarnersut. Oqaatsit suut atorlugit paasissutissiisoqassanersoq eqqarsaatigisiuk (kalaallisut, qallunaatut, tuluttut il.il. ?).

Tusagassiutileriffik
• Tusagassiutileriffik timersorfimmut isikkiveqarpa/toqqaannartumik iserfissaava?

• Tusagassiutileriffimmi tusagassiortut sulilluarsinnaanngorlugit aaqqiisoqarpa?
• Tusagassiortunik katersortitsiffissaqarpa?

Sumiiffik ilusilerneqarneralu

Tusagassiutileriffik inersuarmut qanittumiittariaqarpoq. Tusagassiutileriffik agguataarsiuk tusagassiutit sulinermut atugassarititaat aallaavigalugu, soorlu:

- Suliffigisaq (immaqa assersuiffigalugu), tusagassiortut internetsimut attavilersinnaaffissaat qarasaasiatillu atorlugit suliffigisinnaasassaat aammalumi printerimut atassuteqarsinnaasussaapput.
- Assiliisut inissisimaffissaat, assiliisunut inissaqartitsisoq, tusagassiortuninngarnik atortoqarnerusarput
- Saaffiginnittarfik aammalu paasissutissanik nivinngaavik, tusagassiortut saaffiginnillutik apeqqutiminnik anngussiffigisartagaat paasissutissanilluunniit aallerfigisinnaasaat soorlu inernernik, tusagassiutinut nalunaarutinik, tusagassiarineqarsimasut nivinngartuiffiannik ujartuiffigisinnaasaannik il.il.
- Apersuiffiusartoq, timersortartunik allaniluunniit apersuisoqassagaangat sumiiffissaq

Eqqarsaatigisigittaaq:

- Asseq tunulequtaasinnaasoq: Apersuiffimmi iikkap aaqqissornera qullilersorneranilu
- Tv-signali: Tusagassiutit timersuummik ingerlanneqartumik malinnaasinnaanissaat angusallu inernerisa tv skærmeni saqqummiussorneqarneri (Isumaqatigiissuteqarfigisineqarsinnaavoq soorlu aallakaatitani oqaluttuusartoq skærmip inissititernerani/signalianik inissiineq)
- Pujortartarfik

Tusagassiortunik katersortitsisarfik

Tusagassiortunik sumik katersortitsisoqartarnersoq nalunaaqutsersiuk, naliliiffigisiuk kia atortussat piareersartassanerai atoriaannanngortillugit (imarisassat piareersarneqarneri, aammali imermik nutserisunik il.il. piareersaanissaq)

Apersuisarfik/Mixeriffik
Nalunaaqutsersiuk tusagassiutit (sivikitsumik) unammisoqareersimatillugu sumi timersortartunik apersuisinnaanersut.

Tusagassiortunut paasissutissiineq
- Unamminerit inernerisa saqqummiunneqarnissaat sukkasuumik qularnaatsumillu saqqummiunneqarsinnaanngortinneqarpat?
- Tamakkua saniasigut paasissutissat suut tusagassiortunut oqaluttussanullu tunniunneqariaannaassappat?
- Sumi qanorlu paasissutissat tusagassiortunit tigoriaannaassappat?
- Attaveqarnissamut pilersaarusiortoqareerpa erseqqarissunik oqartuartuutilimmik, attaveqarnissamut suut aqqutigineqartarnissaannut kikkullu akisussaasuunissaannik imalimmik??

Angusanik sulissineq
Sukkasuumik eqqoqqissaartumillu angusanik saqqummiussaqarneq tusagassiuinermi sulinermut tunngaviulluinnartuupput. Taamaattumik ingerlaatsit erseqqarilluinnartut pigineqartariaqarput, angusat inerneri qanoq tusagassiuteqarfimmi nittartakkami il.il. pisortatigoortumik saqqummiuneqartassanersut.

Paasissutissat allat
Angusanik sullissinerup saniatigut tusagassiortut piareersarneqartariaqarput. Aaqqissuussap ingerlaanissaata allattorneqarneranik tunineqarnissaat isumagisiuk!

Pisussarlu pillugu tusagassiutit pisussamut paasissutissanik arlalinnik tuniorarsigit, soorlu:
- Ammaanersiornissap nassuiaatigineqarnera, akissarsititsinerit il.il.
- Peqataasunut paasissutissat (tusaamasat, unamminermi naatsorsuutit, peqataatitaqartut naatsorsuutaat il.il.)
- Aaqqissuussaq/aaqqissuisut pillugit nalunaarsuutit
- Tusagassiutinik katersortitsinerit piffissalersugaaneri timerortartunillu/sungiusaasunik apersuiffiusinnaasut
- Attaveqarfigineqarsinnaasut toqqakkat oqarasuaataasa allattorsimaffiat

Tusagassiutitigut nalunaarutit
Tusagassiutitigut nalunaarutit pisup malugineqarnissaanut sakkussatsialaapput. Pisoq sioqqullugu, nalaani kingornalu tusagassiutitigut nalunaarusiortoqartussaavoq.
- Sumi/qanorlu isissutissat pisiarineqarsinnaappat? Isissutissat qanoq tunineqartigaat?
- Suleqatigisat, kajumissutsiminnillu sulisartut il.il. anneruumik isumaqatigiissutigineqartarssaput il.il.
- Kalaallit/Nunanit tamalaanit peqataasut saqqummiunneqarneri (nitttartakkami assitalersorneqarsinnaalluarput)

Tusagassiutit allattortinneri
- Pisussamut tusagassiutit qanoq allattorneqassappat?
- Timersortarfimmi tusagassiutit inissaqartinneqarpat?

Aamma naliliiffigineqartussaavoq kikkut nalunaarsorneqarlutik inissaqartinneqassanersut peqataasussallu tusagassiortut allatsillutik peqataasinnaanngornissaat pitsaalluinnartumik ingerlasariaqarpoq.

NALILIINEQ

- Nalilersuinermut suut qanorlu nalilersuinermut atorneqassapput?
- Aaqqissuussap iluatsilluarnissaanut suut anguniagaappat?
- Naliliineq ilussinni naliliinerussava atavaaniilluunniit?

Pisoqartitsinermut isit isiginnittut suunersut apeqqutaasarput, aammali pititsinerup siunertaa isigissagaanni. Pititsiffissaq sioqqullugu anguniakkat qaffasippallaartut avammut nalunaarutiginaveersaarnissaat eqqumaffigineqartariaqarpoq, oqaatigineqartummi "nippusimaannalersinnaasarmata". Angusaqarniaritsi kisiannili piviusorsiorlusi. Taamaattumik pilersaarusiornerup nalaani qanoq nalilersuissanerlusi eqqarsaatigereersiuk, pisussami anguniakkasi saqqummiussiffigilerussigit. Anguniakkat pingaarnersiornerini takuneqarsinnaasarpoq anguniakkat pingaarnerit anguneqarsimanersut, anguniakkallu aalajangiusimagaanni takuneqarsinnaasarpoq angusat sorliit anguneqarsimanersut.

